

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 28, П'ЯТНИЦЯ, 12 ЛИПНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 28, FRIDAY, JULY 12, 2024

\$2.00

Світ засуджує напад на дитячу лікарню

9 липня у Києві – День жалоби

На руїнах Національної дитячої спеціалізованої лікарні „Охматдит“. (Фото: Радіо Свобода)

Вранці 8 липня російські загарбники випустили по Україні 40 ракет різних типів. Від масованої ракетної атаки постраждали Київ, Дніпро, Кривий Ріг, Слов'янськ, Краматорськ. Унаслідок обстрілів пошкоджено понад 50 цивільних об'єктів, серед них – житлові будинки, бізнес-центр та два медзаклади. Однією з цілей російської армії стала Національна дитяча спеціалізована лікарня „Охматдит“, пошкоджено п'ять корпусів, одна із російських ракет влучила в її відділення інтенсивної та еферентної терапії хронічних інтоксикацій. Загалом внаслідок російського ракетного обстрілу України 8 липня загинули 42 людей.

У Шевченківському районі столиці російські терористи влучили у житловий багатоквартирний будинок. Під завалами загинули 12 жителів, серед них четверо дітей віком від 8 до 14 років, ще 25 людей травмовані.

У Дніпровському районі столиці внаслідок ракетного удару по медичному центру вбиті дев'ять осіб та восьмеро поранені.

Від атак потерпали і Дніпро та Кривий Ріг: 11 осіб загинули та 69 отримали поранення.

Дипломатичні представництва низки країн приспустили прапори на будівлях посольств у Києві на знак жалоби за загиблими внаслідок російської ракетної атаки 8 липня.

ХРОНІКА ВІЙНИ

Бойові дії від 1 по 7 липня

- 1,106 бойових зіткнень відбулося на фронті за тиждень з 1 по 7 липня. Сили ППО за тиждень збили 110 із 114 ударних безпілотників типу „Shahed-131/136“.

- На аеродромі „Долгінцеве“ в Кривому Розі та в районі „Южне“ на Одещині особовим складом Повітряних сил успішно проведені заходи з пасивної оборони з використанням макетів літаків та зенітних комплексів. У ворога стало менше „Іскандерів“, а макети ще підвезуть.

- 1 липня українські пілоти завдали нищівного удару по складу боєприпасів у тимчасово окупованому Криму.

- В Україну 5 липня прибув третій зенітно-ракетний комплекс „Patriot“ з Німеччини, його український екіпаж успішно пройшов підготовку у ФРН.

- Українські розвідники 6 липня завдали серію успішних ударів по цілях російських окупантів: дрони знищили російські комплекси „Муром-П“ та систему РЕБ „Стриж“.

- У ході спецоперації „Рибалка“ вдалося пошкодити російський ракетний корабель „Серпухов“ і отримати секретні дані про Балтійську флоту і військово-промисло-

(Закінчення на стор. 14)

Візита Президента України до США

Виступ Володимира Зеленського в Президентському фонді та Інституті Рональда Рейгана. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

ВАШІНГТОН. – 9 липня Президент України Володимир Зеленський розпочав робочу візиту до США для участі в заходах 75-го саміту НАТО у Вашингтоні. В. Зеленського запрошено на 75-ий саміт НАТО та засідання Ради „Україна-НАТО“ на рівні глав держав та урядів.

Разом із Оленою Зеленською у столиці США він відвідав Меморіал

жертвам Голодомору 1932-1933 років та вшанував пам'ять тих, хто постраждав від сталінського тоталітарного режиму.

Президентське подружжя також спілкувалося з представниками української громади у США. В. Зеленський відзначив постійну активність

(Закінчення на стор. 9)

Україна та Польща уклали безпекову угоду

Під час зустрічі Президента України Володимира Зеленського з Президентом Польщі Анджеєм Дудою. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

ВАРШАВА. – 8 липня Президент України Володимир Зеленський, перебуваючи в Польщі, зустрівся з Президентом Польщі Анджеєм Дудою. Глава держави подякував А.

Дуді за підтримку України та внесок Польщі в боротьбу з російською агресією. Президенти детально обго-

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Затримали колишнього прокурора

Львів. – Співробітники Служби безпеки України (СБУ) затримали у Львові колишнього прокурора Ростислава Ільницького, якого оголошували в розшук у справі про підбровку документів, та його тещу Богдану Москву в справі про схему для ухилинтів. Вона діяла в складі злочинної групи, до якої залучила посадовців лікарень та медико-соціальних експертних комісій, а також службовців ТЦК та СП Львівщини. Вартість їхніх послуг становила до 12 тис. дол. Загалом група встигла заробити майже 500 тис. дол. на території Львівської та Івано-Франківської областей. Правоохоронці затримали організаторку схеми під час отримання першої частини коштів у розмірі 3,500 дол. (Радіо Свобода)

■ 14 жертв автокатастрофи

Рівне. – У Рівненській області автоцистерна зіткнулася з маршрутним мікроавтобусом 6 липня. 14 осіб загинуло, серед них 6-річна дитина. Одна жінка вижила, медики борються за її життя. (Радіо Свобода)

■ Зростає попит на електромобілі

Київ. – У червні в Україні було зареєстровано 4,200 електрокарів, на 2.4 відс. більше, ніж у травні, і на 35 відс. більше придбаних автовокроком раніше. Про це повідомила Асоціація автовиробників України (Укравтопром). Основну масу зареєстрованих за місяць електромобілів становили легкові авто – 4,079 одиниць. Лідером за кількістю реєстрацій серед нових електромобілів у червні стала Honda M-NV – 140 одиниць, серед вживаних – Tesla Model 3 – 419 одиниць. Усього за перше півріччя 2024 року свою першу реєстрацію пройшли понад 24,400 авт на акумуляторних джерелах живлення, з них 20 відс. – нові. (Укрінформ)

■ Тікають до Молдови та Румунії

Київ. – Щодня прикордонники затримують порушників по всій протяжності кордону, але найбільше – на кордоні з Молдовою та Румунією. Про це розповів речник Державної прикордонної служби Андрій Демченко. Він відзначив, що до кордону по річці Тиса у сусільства прикута велика увага, але більшість спроб незаконного перетину відбувається на сухопутній ділянці. Не припиняються спроби нелегального перетину кордону й на пунктах пропуску, де порушники використовують підбренні документи, або ховаються у конструктивних особливостях транспортних засобів. Лише 7 липня західні кордони України з ЕС та Молдовою (у Чернівецькій області) перетнули 108 тис. осіб та 18 тис. транспортних засобів. 3 України минулої доби вибули 52 тис. осіб. 31 тис. з них перетнули кордон з Польщею, решта прослідкували до інших країн ЕС та Молдови. (Укрінформ)

■ Україна отримує медичну допомогу

Київ. – Україна від початку повномасштабної війни отримала медичної гуманітарної допомоги на понад 18.5 млрд грн. Медичну гуманітарну допомогу для України передають 35 країн світу, понад 60 міжнародних та партнерських організацій, український та іноземний бізнес та медичні заклади інших країн. Зокрема за період воєнного стану надійшло 583 млн одиниць лікарських засобів, 245 млн витратних матеріалів та засобів індивідуального захисту, 1.3 млн інструментів, комплексні набори, медичні меблі, медичні транспортні засоби, бронезжилети та каски для медичних працівників, портали Starlink. Кожного дня склади приймають допомогу від донорів і благодійників, обліковують, перерозподіляють та відправляють ліки. Збір даних про медичні потреби, облік залишків на регіональних складах та у закладах охорони здоров'я, а також розподіл медичної гуманітарної допомоги відбуваються через інформаційно-аналітичну систему MedData, що забезпечує контрольованість і прозорість процесу. Завдяки спільному проєкту МОЗ і Світового банку закуплено 78 генераторів потужністю 16 кВт для повноцінної та безперебійної роботи медзакладів на випадок можливих відключень електроенергії. (Укрінформ)

Ювілейний саміт НАТО

9-11 липня у Вашингтоні відбувся ювілейний саміт НАТО. На зустрічі до 75-річчя створення НАТО були лідери 32 країн-членів, представники 35 країн-партнерів, серед них Україна. На саміті йшлося про посилення оборони та стримування, підтримку зусиль України щодо самозахисту, зміцнення глобального партнерства НАТО, особливо в Індо-Тихоокеанському регіоні. Всі три пункти впливають на рівень допомоги Україні.

* * *

Війна Росії проти України є найбільшою кризою безпеки за життя кількох поколінь, заявив 9 липня генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг під час урочистого відкриття 75-ої ювілейної вершинної зустрічі НАТО. Він нагадав, що Україна проявила надзвичайну мужність, а союзники з НАТО надали безпрецедентну підтримку. Генсек також закликав пам'ятати, що „найбільшою ціною та найбільшим ризиком стала б перемога Росії в Україні”. „Ми не можемо цього допустити”, – він заявив і додав, що це „не тільки захопить президента Путіна, але й авторитарних провідників в Ірані, Північній Кореї та Китаї”. Усі вони, сказав Є. Столтенберг, „хочуть краху НАТО”, і тому результат цієї війни визначатиме глобальну безпеку на десятиліття вперед. „Час відстоювати свободу і демократію – тепер, а місце – Україна”, – проголосив він. Він також додав, що майбутнє альянсу залежить від осіб в уніформі, які щодня ризикують життям, „щоб ми були в безпеці”.

Раніше, 5 липня, Єнс Столтенберг сказав, що альянс надасть Україні військову допомогу на суму 40 млрд євро в 2025 році. Ща його словами, це є „мінімальна основа”, яку Україна потребує, щоб боронитися проти російського вторгнення.

* * *

Україна не отримає запрошення до НАТО на саміті у Вашингтоні, ні найближчим часом – тому Київ будує власну мережу альянсів, які можуть забезпечити підтримку та певну безпеку від російської агресії, пише Politico.

Україна вже підписала 20 двосторонніх безпечових угод зі своїми союзниками, зокрема зі США і Європейським Союзом. Вони передбачають довгострокову військову та фінансову допомогу, навчання українських військових та постачання зброї. Але при цьому в жодній з них не йдеться про участь іноземних солдатів у бойових діях в Україні.

Ці угоди значно слабші за те, що отримують союзники по НАТО. Альянс будується навколо статті 5 – положення „один за всіх і всі за одного”, згідно з яким напад на члена НАТО розглядається як напад на всіх. Це зобов'язує країни НАТО надавати підтримку, включаючи війська, для захисту свого союзника.

Угоди з Україною не пропонують такого захисту. Вони не містять жодних зобов'язань щодо відправки військ на допомогу Києву – а натомість передбачають „консультації протягом 24 годин для обговорення належної відповіді у разі подальшої російської агресії”. Вони також не є договорами і можуть бути проігноровані, наприклад, за зміни уряду країни-союзника.

Втім, величезна кількість країн, які підписали угоди з Україною, все ж таки дають певну силу цьому історичному прецеденту, незалежно від зміни політичної влади. Навіть якщо одна чи дві країни вийдуть з безпекової угоди, Україна все одно матиме велику кількість союзників, які підтримують її військові зусилля.

„На що Україна може точно розраховувати, то це на те, що Сполучені Штати завжди були дуже послідовними у виконанні подібних угод між адміністраціями”, – сказав Politico американський високопосадовець на умовах анонімності.

Українські та американські чиновники наполягають на міцності домовленостей.

„Це не меморандум про взаєморозуміння. Це юридично виконавча угода, яка означає, що

(Закінчення на стор. 14)

Приватна війна Мар'яни Безуглої

Київ. – 3 липня народна депутатка Мар'яна Безугла заявила, що готує звернення до Державного бюро розслідувань (ДБР) через накопичення великої кількості помилок у системі Сил оборони. З її слів, через таке керівництво Україні не вистачить ані людей, ані техніки.

Також 3 липня М. Безугла розкритикувала командування Повітряних сил Миколу Олещука, якому „нічого сказати”. Вона розповіла, що в Україні не готова інфраструктура для F-16, а ставлення командування до навчання пілотів „не витримує ніякої критики”.

30 червня Безугла заявила, що написала заяву у ДБР на головнокомандувача ЗСУ Олександра Сирського. Парламентарка звинуватила його в перешкоджанні депутатській роботі.

22 червня М. Безугла звинуватила у „черговому злочині” керівника Оперативно-стратегічного угруповання військ „Хортиця” Юрія Содоля, якого

згодом звільнили. З її слів, через дії воєначальника ЗСУ втратили позиції.

4 липня М. Безугла заявила, що за нею „ганяються в угоду генералітету”. Вона розкритикувала колег, назвавши їх „захисниками генералів”. Зі слів Безуглої, член оборонного комітету Федір Веніславський заявив, що збирається подавати звернення у ДБР щодо народної депутатки. Його підтримали 20 парламентарів.

Цю заяву прокоментував Ф. Веніславський, назвавши її „суб'єктивною оцінкою”.

Нагадаємо, полковник Повітряних сил Сергій Яременко повідомив, що з травня минулого року жоден „Кинджал” не долетів до столиці.

Речник ОСУВ „Хортиця” Назар Волошин розповів, чому українські оборонці вийшли з мікрорайону „Канал” у Часовому Яру: утримувати цю ділян-

(Закінчення на стор. 7)

Українські науковці приїдуть в Масачусетс

БОСТОН. – До 1 серпня триває подання заявок на наступний весняний семестр за програмою Global MIT At-Risk Fellows (GMAF), за якою викладачі і дослідники українських університетів мають можливість ознайомитися з роботою Масачусетського технологічного інституту (MIT). Це пілотна програма, запропонована українським науковцям, які зараз працюють або працювали нещодавно в українських університетах чи Академії наук України.

Заявники можуть наразі проживати в Україні (з правом виїзду за кордон) або перебувати за межами країни. Стипендіяти, відібрані комітетом програми, проведуть семестр в MIT. Кожен з них працюватиме в парі з радником MIT у своїй галузі та

матиме можливість спостерігати за дослідницькою роботою чи заняттями, які проводить їхній радник або інший викладач. MIT покриває витрати, пов'язані зі стипендією GMAF, включаючи проїзд, проживання, візи, медичне страхування, навчальні матеріали, а також загальну стипендію.

Програма GMAF була розроблена для вчених з усього світу, чиї життя та академічна свобода були підірвані війною чи іншими катаклізмами. А програма MIT-Україна з'явилася у відповідь на повномасштабну війну Росії проти України. До п'яти вчених щорічно запрошуватимуть до MIT для семестрового навчання та досліджень.

Голос Америки

КОРУПЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ

Державні землі НААН виводить у приватну власність

Дана Гордійчук, Дмитро Денков

Хто контролює і використовує сотні тисяч гектарів державної землі?

Почнемо з короткого екскурсу. У володінні держави досі залишаються близько 800 тис гектарів землі. Це, звісно, не 10 млн га, які офіційна статистика до 2020 року „малювала“ на балянсі держави, коли половину тих земель уже вивели в приватну власність. Однак це все ще величезний ресурс.

Що таке один гектар? Приблизно одне футбольне поле. Тобто держава – номінальний власник 800 тис. футбольних полів, а загалом це територія Чернівецької області.

Перебувають ці землі в постійному користуванні різних державних інституцій. Найбільша серед них – Національна академія аграрних наук України (НААН). За масштабами – це „держава в державі“, яка донедавна розпоряджалася майже 500 тис. га.

Ці землі регулярно потрапляли в корупційні скандали. Рік тому держава почала вилучати частину земель з відання академіків і тепер передає їх Фонду держмайна (ФДМ). Останньому уряд передав уже понад 210 тис. га з НААН, більше 270 тис. га залишаються в НААН. Процес передачі триває.

Однак ці цифри не пояснюють, скільки землі втратила академія за останні роки та хто, насправді, контролює ті „футбольні поля“.

По-перше, частина земель НААН зараз в окупації. До передавання в Фонд держмайна ця цифра сягала 97 тис. га, з них у Криму – 25 тис. га.

По-друге, із земель академії збирають корупційну ренту депутати, правоохоронці та інші ділки. Доходить до абсурду. У кінці 2022 року в парламенті створили тимчасову слідчу комісію (ТСК), яка мала навести лад із землею НААН. Усе закінчилося затриманням голови цієї ТСК, депутата від „Слуги народу“ Анатолія Гунька. Його спіймали на отриманні хабаря в справі, де фігурують землі академії.

По-третє, до 100 тис га, точна цифра невідома, могли бути виведені з державної власності обхідними шляхами.

НААН є правонаступницею аналогічної установи, яка народилася сто років тому в нетрях СРСР. Після його розпаду українські дослідники-аграрії почали торувати самостійний шлях та отримали статус самоврядної наукової організації.

Що означає цей статус? Найвищим керівним

органом НААН є загальні збори академіків. На них обираються члени президії та президент академії, які керують апаратом та мережею сотень господарств по всій країні.

НААН підпорядковується Кабміну і звітує перед ним. Керівництво академії самостійно визначає свою структуру, вирішує науково-організаційні питання і головне – контролює всі кадрові питання в підпорядкованих господарствах, які мають у постійному користуванні сотні тисяч гектарів землі. Це і є те саме джерело необмежених можливостей, що перетворило НААН на „корупційне болото“.

Якщо максимально спростити, то господарства НААН діляться на два типи: держпідприємства та наукові установи. Перші ведуть господарську діяльність і самі себе забезпечують. Другі переважно отримують фінансування з державного бюджету через академію. Обидві групи мають землю, але більша її частина – у користуванні держпідприємств. У наукових установ – лише десятки тисяч гектарів.

До передачу господарств у Фонд держмайна, яке стартувало у 2023 році, у НААН було близько 270 господарств, у тому числі понад 170 державних підприємств, кожне з яких мало в користуванні від 2 тис. до 20 тис. га землі.

У 1990-их та на початку 2000-их років, коли аграрний сектор в Україні тільки піднімався з колін і до земель НААН нікому не було діла, у цих господарствах правила переважно їхні директори та керівники НААН.

Одна з перших зухвалих спроб посягання на землі „академіків“ сталася за часів президентства Януковича. Тоді компанія доньки бізнесмена та політика Сергія Тарути „Торговий дім „Укragропром“ отримала понад 110 тис. га землі НААН в довгострокову оренду. Після зміни влади та керівництва академії уряд скасував це рішення. Землю повернули, але загальну картину це не змінило.

Землі НААН перетворилися на стабільне джерело корупційної ренти для тих представників влади, які змогли „схилити“ академіків до співпраці, отримати над землею контролю та використовувати її „в темну“. У НААН неопублічно цих контролерів називають „інвесторами“, а правоохоронці – „кураторами“.

(Закінчення на стор. 10)

ТОЧКА ЗОРУ

Власники електроенергії

Ростислав Новоженець

Усі ми внутрішньо обурюємось, коли нам вимикають електроенергію. Водночас мовчки терпимо, бо розуміємо, що це – наслідок російських обстрілів. Але чи завжди тотальні багатогодинні вимкнення електроенергії виправдані російською агресією, чи бува, не перегинає тут влада палицю?

Аби провести ґрунтовну аналізу стану в електроенергетиці, потрібно володіти чималим обсягом даних. Але у час повномасштабного вторгнення інформація щодо виробництва і споживання електроенергії в Україні є здебільш закритою. І її доводиться збирати по крихтах з окремих інтерв'ю чиновників чи скупих офіційних повідомлень.

Візьмемо, для прикладу, останній, але дуже характерний випадок. Так 28 червня 2024 року очільниця Івано-Франківської ОВА Світлана Онищук, відразу після чергового ворожого обстрілу Бурштинської ТЕС, заявила, що росіяни вже атакували станцію понад 12 разів, й тепер вона надзвичайно сильно зруйнована та відновленню не підлягає. Але звідси постає резонне запитання – як влада протягом двох років допустила цілу дюжину ракетних ударів вглиб української території по Бурштинській ТЕС і чому за цей час не

було забезпечено надійного захисту важливого енергетичного об'єкта?

Бурштинська ТЕС є найбільшою електростанцією на заході України. Основне її призначення – надійне і безперебійне постачання електроенергії споживачам західного регіону України та країнам Східної Європи. Крім цього – забезпечення тепловою енергією житлового і побутового секторів міста енергетиків Бурштина (другого в Україні після Кривого Рога за забрудненістю промисловими викидами підприємств, тут – від ТЕС). Ця теплова електростанція перебуває у власності Ріната Ахметова. Директором станції є Вадим Сімаков. Його попередниками були – Валерій Хомяков і (увага!) Денис Шмигаль (2018-2019) – нинішній Прем'єр-міністр України.

Р. Ахметов багато років поспіль вважається найбагатшою людиною України, однак, походження його статків, на думку деяких журналістів, вважається кримінальним. Він власник декількох компаній. Був покровителем Віктора Януковича і народним депутатом України від проросійської Партії регіонів (2006-2007, 2007-2012). Журналісти стверджували, що на початках російського вторгнення в Україну у 2014 році люди

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Земельний ринок в Україні

КИЇВ. – За три роки з моменту відкриття земельного ринку в Україні було продано 567 тис. гектарів землі. Найбільш запитаними були угіддя на Полтавщині. Про це повідомляє платформа відкритих даних „Опендатабот“. Загалом українці придбали півмільйона гектарів землі із середньою вартістю у 41 тис за 1 гектар. Найдорожчою стала земля на Івано-Франківщині: 101 тис. за 1 га. Лише чверть земельних угідь змінюють власника через купівлю-продаж. Переважна більшість змін власників стосуються землі, яку отримують у спадок – це 65 відс. відчужень. Цьогоріч урядові та неурядові оператори протимінної діяльності вже обстежили понад 115 тис. га земель, з яких повернули в господарську експлуатацію 108 тис. га. (Економічна правда)

■ Втечу Боголюбова розслідує ДБР

КИЇВ. – Державне бюро розслідувань (ДБР) розслідує незаконний виїзд з України соратника олігарха Ігоря Коломойського та колишнього співвласника „Приватбанку“ Генадія Боголюбова за підробленими документами. Наразі вже затримано одного із прикордонників, який допоміг порушникові покинути Україну. Встановлюється повне коло причетних осіб. Г.Боголюбов незаконно виїхав з України за підробленими документами в ніч на 24 червня поїздом Київ – Холм. Причиною втечі називають те, що Бюро економічної безпеки готує йому підозру в справі „Приватбанку“. Г. Боголюбов заплатив своїй дружині 7 млн фунтів стерлінгів, щоб вона покинула Лондон, оскільки мільярдер намагався уникнути судового позову проти себе та І. Коломойського у справі Приватбанку. Наміром колишнього власника „Приватбанку“ було довести, що ні він, ні його сім'я вже не проживають в Великобританії, і тому англійський суд не має підстав розглядати позов у Лондоні щодо його дій під час керування банком. У грудні 2016 року уряд України за пропозицією Нацбанку й акціонерів „Приватбанку“, найбільшими з яких на той час були І. Коломойський і Г. Боголюбов, ухвалив рішення про націоналізацію „Приватбанку“. Детективна агенція Kroll підтвердила, що „Приватбанк“ до націоналізації був об'єктом масштабних шахрайських дій, що призвело до збитків в 5.5 млрд дол. У грудні 2017 року „Приватбанк“ подав позов до Високого суду Лондона проти І. Коломойського, Г. Боголюбова, а також кількох компаній, які ймовірно їм належать або перебувають під їхньою контролею. Через рік суд видав наказ про всесвітній арешт активів екс-власників банку і зазначених шести компаній на суму більше 2.5 млрд дол. У лютому 2023 року Високий суд Лондона розширив можливості для всесвітнього арешту активів І. Коломойського та Г. Боголюбова. (Українська правда)

■ Антикорупція в Україні

КИЇВ. – 3 часів Революції гідності і з початком великого реформування за 10 років Україна додала загалом 11 точок у дослідженні за 2023 рік. Індекс сприйняття корупції оцінює сприйняття корупції лише в державному секторі. НАБУ і САП повідомили про підозру 257 особам з 1 січня по 31 грудня 2023 року. 100 обвинувальних актів щодо 233 осіб НАБУ і САП передали до Вищого антикорупційного суду (ВАКС) на 31 грудня 2023 року. 65 вироків ухвалив ВАКС за 2023 рік. 83 особи засуджено, 6 осіб – виправдано. У 2023 році НАБУ та САП вручили низку гучних підозр, зокрема ексголови Верховного суду Всеволоду Князеву, ексголови Фонду держмайна Дмитру Сенниченку, суддям Київського апеляційного суду В'ячеславу Дзюбіну, Юрію Сливі, Ігорю Паленику, Віктору Глиняному, виконувачеві обов'язків Міністра громад, територій та інфраструктури Василю Лозинському, нардепам Сергію Лабазюку та Андрію Одарченку. Серед гучних вироків 2023 року: екссудді Миколі Чаусу (10 років із конфіскацією майна), експрокуророві Дмитрові Сусу (дев'ять років в'язниці, зменшила строк до семи років). Ці та інші досягнення стали можливі завдяки тривалому впровадженню антикорупційної реформи. (Corruption Perceptions Index)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Нові засоби ППО для України

ВАШІНГТОН. – Кілька західних країн спільно надають Україні додаткові системи проти-повітряної оборони, написано в заяві, розміщеній на веб-сторінці Білого Дому 9 липня. Заяву підписали Президент США Джо Байден, Прем'єр-міністр Нідерландів Дік Шуф, Канцлер Німеччини Олаф Шольц, Прем'єр-міністр Італії Джорджія Мелоні, Президент Румунії Клавс Йоганніс та Президент України Володимир Зеленський. Згідно з текстом, партнери передадуть Україні додаткові батареї „Патріот” від США, Німеччини та Румунії; компоненти комплексу „Патріот” надані Нідерляндами та іншими партнерами для забезпечення роботи додаткової батареї „Патріот”; додаткову систему „SAMP-T” від Італії. Також йдеться в заяві, протягом найближчих місяців США та партнери мають намір надати Україні „десятки тактичних систем протиповітряної оборони”. Ці системи „ще більше розширять і посилять покриття протиповітряної оборони України”. В. Зеленський назвав заяву „конкретним результатом” роботи на вершинній зустрічі НАТО у Вашингтоні. Він подякував партнерам за ухвалення Декларації на підтримку системи ППО України. Питання стримування агресії Росії і підтримки України було одним із головних на ювілейному зібранні, яке альянс провів у 75-річчя від свого створення. (Радіо Свобода)

■ Наказ на арешт Юлії Навальної

МОСКВА. – Російський уряд 9 липня видав наказ на арешт Юлії Навальної, вдови опозиціонера Олексія Навального. Суд у Москві звинувачує її, що вона була членом „екстремістської” групи. 47-літня Ю. Навальна, яка проживає поза Росією, сказала, що „Володимир Путін є вбивцею і воєнним злочинцем, йому місце в тюрмі”. 47-літній О. Навальний помер у російській тюрмі в лютому. Перед тим він лікувався в Німеччині від отруєння російським „Новичком”, а відтак повернувся з жінкою до Москви, хоча знав, що буде арештований. Його засудили до 19 років ув'язнення за „екстремізм”. Його жінка, економістка, продовжує роботу свого чоловіка на Заході. У травні вона зустрілася з президентом США Джо Байденом. Організації, створені О. Навальним, головною для боротьби з корупцією, є поза законом в Росії. („Deutsche Welle”)

■ Кара-Мурзу направлено до тюрмної лікарні

МОСКВА. – Політв'язень Володимир Кара-Мурза 5 липня потрапив до тюрмної лікарні з „камери-одиначки”. В колонії Кара-Мурза відбуває фактично зовсім не той тюрмний режим, на який засуджений на 25 років. Його регулярно піддають карним санкціям і більшу частину терміну Кара-Мурза проводить в одиночних камерах карних ізоляторів. Виходячи з яких, він отримує новий термін за будь-яку причіпку керівництва колонії. Така стратегія робить нескінченними катівні умови для опозиціонера. Останній раз 19 червня Кара-Мурза отримав новий термін – півроку в карному ізоляторі. Це граничний термін для таких суворих умов. Адвокати розповіли, що приводом для максимального терміну в одиночці стало те, що Кара-Мурза нібито „тримав руки не за спиною, коли підійшов до місця, куди за внутрішніми правилами було необхідно покласти шапку”. Здоров'я опозиційного політика, який двічі пережив отруєння, вимагає особливої контролю. („Новая газета”)

■ Подорожчання поштових послуг

ВАШІНГТОН. – Нові ціни поштових марок стають чинними 15 липня. Ціна „вічної” („forever”) марки зростає на 5 центів до 73 центів. У січні вона зросла з 66 до 68 центів. Ці марки були запроваджені в 2007 році ціною 41 центів. Вартість поштової картки у США зростає на 3 центи до 56, а міжнародних карток та листів – на 10 центів до 1.65 дол. Загалом ціни на пошту зростають на 7.8 відс. У листопаді 2023 року Поштова служба США оголосила, що вона втратила 6.5 млрд дол. за 2023-й фінансовий рік і очікує дефіцит на 6.3 млрд дол. за 2024-й фінансовий рік. („CBS News”)

СПОРТ

Магучіх побила світовий рекорд

ПАРИЖ. – Українська легкоатлетка Ярослава Магучіх встановила новий світовий рекорд у жіночих стрибках у висоту на етапі Діамантової ліги в Парижі.

Українка з першої спроби взяла висоту у 2.10 метри, побивши „вічний” рекорд болгарки Стефки Костадинової, встановлений 37 років тому (2.09 м, 1987 рік). Магучіх виграла золото, ставши єдиною, хто взяв 2.03 м на секторі.

Ярослава Магучіх перемогла на чемпіонаті Європи в Римі 9 червня.

Ярослава Магучіх в Парижі після подолання висоти 2 метра і 10 сантиметрів.

Магучіх є бронзовою призеркою Олімпійських ігор-2020, чемпіонкою світу-2023, а також володаркою срібних нагород на ЧС у 2019 та 2022 роках. А 9 червня цього року на чемпіонаті Європи в Римі вона виборола золото.

Українська правда

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

У Підволочиську побували гості з Австралії

Михайло Михайлинин

ПІДВОЛОЧИСЬК, Тернопільська область. – Підволочиську громаду відвідала австралійська делегація – координатор Союзу українських організацій в Австралії, пластунка Тереса Ляхович, лікарі Андрій Добротвір та Стефан Данилак. Вони зустрілися з представниками селища, народним депутатом України Ігорем Василівим та пластунами, обговорили важливі питання благоустрою громади.

У центральній лікарні гості поспілкувалися з медиками, які допомагають українцям, що постраждали від війни і подарували для закладу сучасне медичне обладнання. Зворушливою була зустріч в шпиталі з воїном Сергієм, який отримав

(Закінчення на стор. 15)

Руслан Пеняга з волонтерами відбудовує зруйноване житла.

Вдова пілота відвідала авіобазу в США

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Вдова загиблого пілота з Кропивницького Владислава Савельєва – Любов

Полковник Джастін Грів, Любов Савельєва із донькою Кірою на американській авіобазі.

із донькою Кірою відвідала американську авіобазу в місті Колумбус, Міссісіпі. Тут на меморіалі слави поряд із героями-американцями викарбовано ім'я її чоловіка. Про це повідомив командувач Повітряних сил генерал-лейтенант Микола Олешук.

Саме на цій авіобазі В. Савельєв проходив курс льотної підготовки ще до повного штабного вторгнення Росії. В Україні він був одним із перших кандидатів на F-16. Але рік тому, у червні 2023-го, відпрацювавши по окупантах американськими бомбами та ракетами із MiG-29, український пілот загинув від удару ворожої ракети.

„Попросив пані Любу подякувати партнерам за потужну підтримку та передати командирі американської авіобазі полковнику Джастіну Гріву знак командувача Повітряних сил. Також підписав на згадку наш „Календар війни” за 2024 рік. На його сторінках – побратими Владислава Савельєва, а також техніка і люди, які щодня і щоночі тримають українське небо та б'ють окупанта на землі! Є тут і MiG-29 – літак, на якому літав майор Савельєв, і F-16 – на якому літатиме Савельєв-молодший – рідний брат Влада. Дякуємо за підтримку, дякуємо за пам'ять про наших героїв!” – зазначив Олешук.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Зеленський зустрівся з представниками української громади Польщі

ВАРШАВА. – 8 липня Президент України Володимир Зеленський зустрівся з представниками української громади – волонтерами, медиками, педагогами, громадськими активістами, членами релігійних організацій, розповів про свою візиту в Польщу, зокрема про підписання двосторонньої безпекової угоди.

Президент подякував представникам української громади в Польщі за всі зусилля, яких вони докладають для допомоги Україні.

Представники української громади розповіли В. Зеленському, як саме вони підтримують земляків, зокрема про створення волонтерських мереж та допомогу воїнам і їхнім родинам.

Співзасновниця Фонду „Uniters“ Галина Андрушкова зазначила, що вони, зокрема, зібрали групу європейських та українських експертів, інженерів, менеджерів, які проєктують і виготовляють дрони для України. Вона попросила спростити процедуру передачі безпілотників через кордон. Глава держави доручив міністрові оборони опрацювати це питання.

Заступник міністра вищої освіти Польщі Анджей Шептицький розповів, що після початку

Представники української громади на зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

повномасштабного російського вторгнення Польща прийняла близько 600 українських вчених та забезпечила їх роботою в університетах. Разом із польськими колегами вони розробляють наукові проєкти. Він переконаний, що це сприятиме розвитку української науки та відновленню України.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Україна була на параді до Дня Незалежності США

Українці на Національній параді до Дня незалежності у Вашингтоні. (Фото: United Help Ukraine)

ВАШІНГТОН. – Одна з найбільших українських благодійних ініціатив у США United Help Ukraine 4 липня представила Україну на Національній параді до Дня незалежності у Вашингтоні.

До української громади на урочистому заході долучилися Посольство України в США, ансамбль народного танцю „Карпатія“, гурти

„VODA“ та „U-Generation“, а також Ukraine Rally DC і члени Svitanok.nyc. Посольство України в США висловило подяку United Help Ukraine та всім учасникам, які прийшли виявити свою підтримку Україні та подякувати США, як відданому партнеру України.

Укрінформ

Матері і дружини воїнів побували в Італії

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Тернопільсько-Зборівська архієпархія УГКЦ з Митрополитом Василієм Семенюком створила проєкт „Зцілення ран війни“. 6-15 червня матері і дружини полеглих воїнів провели духовно-культурну реабілітацію в лігурійському містечку К'яварі, Італія. Українська спільнота, яка тут мешкає, гостинно прийняла групу українок, щоби протягом 10 днів підтримати їх душевно, по-родинному зігріти своєю увагою і турботою після болючої втрати рідних захисників – героїв, показати мальовничі краєвиди Італії та разом відпочити на березі Середземного моря.

Духовний супровід здійснювали капеляни оо. Микола Квич та Віталій Тарасенко. Професійні

психологи Світлана Ключова і Любов Тарасенко з Італії провели заходи підтримки фізичного і морального відновлення, які допомагають не залишатися наодинці з болем і повернутися до повноти життя.

Зворушливою була зустріч з італійським єпископом Джанпіо Девазіні, який вірою і надією підтримував українок, поблагословив їх, вислухав героїчні історії незламних вдів та матерів загиблих воїнів, їхні свідчення про страшні наслідки війни, побачив фотографії мужніх українських героїв. Разом з українками він помолився за полеглих захисників.

Слова вдячності висловив українським жінкам

(Закінчення на стор. 7)

АМЕРИКА | СВІТ

■ США розкритикували подорож Орбана

ВАШІНГТОН. – Адміністрація Джо Байдена 5 липня долучилися до ряду інших критиків подорожі угорського прем'єра Віктора Орбана до Москви. Високопосадовець Білого Дому сказав, що ця подорож „ані не сприятиме справі миру, ані поширенню українського суверенітету, територіальної цілісності й незалежності; врешті-решт, ми віримо, що Росія може закінчити цю війну сьогодні, припинивши свою агресію проти України“. Найвищі європейські провідники, особливо естонський прем'єр Кая Каллас та німецький канцлер Олаф Шольц підресли, що В. Орбан поїхав до Москви як прем'єр Угорщини, а не як представник Європейського союзу. („The Hill“)

■ Новий Прем'єр-міністр Великобританії

ЛОНДОН. – Лейбористська партія здобула переконливу перемогу на виборах 4 липня і, отримавши понад 400 місць з 650 у британському парламенті, формуватиме новий уряд на чолі з Кіром Стармером. Новий склад парламенту, де досі майже 14 років переважали представники Консервативної партії, збереться у Лондоні 9 липня. 5 липня Прем'єр-міністр Ріші Сунак, визнавши поразку, звільняє резиденцію для лідера лейбористів. Кір Стармер проголосив початок змін в країні, але він і чільні представники Лейбористської партії завжди наголошували, що в питаннях оборони й міжнародної безпеки вони дотримуються курсу, узгодженого на понадпартійному рівні. У передвиборчому маніфесті Лейбористська партія згадує російське вторгнення в Україну. В травні 2024 року лейбористські тіньові міністри закордонних справ і оборони були у Києві, де запевняли українських урядовців у підтримці. Кір Стармер в лютому 2023 року як лідер парламентської опозиції був у Києві і зокрема відвідав звільнені від російських загарбників місця на Київщині та на власні очі бачив руйнування та інші наслідки російського вторгнення. Він сказав українським посадовцям, що Британія буде далі допомагати Україні оборонятися і говорив про потребу притягнути Росію до міжнародної судової відповідальності за руйнування і звірства, скоєні російськими військовими на українській території. (Голос Америки)

■ Добрі новини для книголюбів США

НЮ-ЙОРК. – Журнал „Publishers Weekly“, який є тижневиком для видавництва, бібліотекарів, книгопродавців і літературних агентів, подає статистику 23 червня про стан книжкового світу. Спілка американських видавців (AAP) зібрала дані від 1,277 видавництв, які вказують, що їхні продажі зросли на 18.3 відс. у квітні в усіх категоріях порівняно з попереднім роком. Найбільший ріст продажів виявили релігійні книги – 38.2 відс. у всіх форматах; з цього продаж книжок у твердій обкладинці зріс на 41.5 відс. Загалом продаж усіх книг для дорослих осіб зріс на 25.1 відс., цифрових аудіокниг – на 57.3 відс., а електронних книг – на 19.8 відс. У друкованому форматі, продаж книг у твердій обкладинці зріс на 17.6 відс. а в паперовій – на 29.2 відс. („The Washington Times“)

■ Поховали самотнього ветерана

АВГ'АСТА, Мейн. – Колишній вояк Морської піхоти США Джері Брукс помер самотній у старечому домі. Ніхто з його дальшої родини не хотів зайнятися похороном. Тоді похоронне заведення подало вістку на інтернеті, запрошуючи незнайомих віддати останню пошану ветеранові. За кілька хвилин вже було досить зголошених нести труну 86-літнього вдівця-ветерана. В день похорону 20 червня сотні незнайомих осіб прийшли відпровадити Дж. Брукса в останню дорогу. Похоронне заведення не могло всіх помістити. Прибуло багато ветеранів. Вони віддали почесний салют, інші на мотоциклах проводжали побратима по зброї в останню дорогу на ветеранський цвинтар. Багато присутніх казали, що вони прийшли, щоб подякувати покійному за його службу. („Associated Press“)

Ще раз про Карпати

Нещодавно ми писали про безконтрольне і безборонне, абсолютно хижацьке вирубування карпатських лісів, а сьогодні почуваємося до обов'язку звернути увагу читачів і громадських активістів на ще одну загрозу для цих унікальних українських гір. Йдеться про намір великого бізнесу спорудити на Закарпатті величезний за масштабами гірськолижний комплекс – саме на Свидовецькому гірському пасмі, яке на сьогоднішній день залишається вже останнім з незайманих масивів у Карпатах в цілому.

Свидовецький масив принадує тисячі пішохідних туристів чистими холодними водами льодовикових озер.

Отже, згідно з проєктом, на цьому Свидовецькому зимовому курорті має постати 230 кілометрів лещетарських трас, 23 механічні витяги, 120 ресторанів, 60 готелів, 390 багатоквартирних будинків, 10 торговельних центрів, п'ять багатопверхових паркінгів для 6000 авт. Загальна площа перевищує 1400 гектарів: 1180 гектарів припадає на ліси, а 240 гектарів – це сільськогосподарські землі комунальної власності, конкретно – пасовища і сіножаті, які дозволяють місцевому населенню якось виживати.

З екологічного погляду Свидовець становить велику природну цінність: понад 50 видів рослин і понад 60 видів тварин цієї гірської місцини занесено до Червоної книги України. Тут живуть такі звірятка, які в дикій природі не зустрічаються більше ніде у світі. Наприклад, тритон карпатський.

Але не обійдеться і без шкоди для людей. В районі Свидовця випадає все більше опадів, бо все швидше вирубуються ліси, села все частіше страждають від повеней. Наступна небезпека – стічні води. Дотепер найбільший гірськолижний курорт „Буковель“, який діє вже від 2002 року, все ще не має обіцяних проєктантами очисних споруд. Що буде, коли і Свидовецький комплекс їх не матиме? А вже говорять про плани збудувати ще два нові гірськолещетарські курорти, „Бистрицю“ і Турбат“, вони мають з'єднатися з „Буковелем“ і „Свидовцем“. За приблизними підрахунками, у навколишні річки і потічки щодня стрікатиме до 20 тис. кубічних метрів забрудненої води.

Інвестори проєкту „Свидовець“ стверджують, що він створить тисячі нових місць праці і поліпшить економічну ситуацію в цьому регіоні, але чи не буде це журавлем у небі замість синиці у жмені? Саме до такого висновку підводить звіт, підготований українською групою екологів „Free Svydovets“ спільно з швейцарським Фондом Бруно Мансера, з промовистою назвою „Зірвати великий земельний куш: як олігархи користуючись війною, намагаються захопити одну з останніх частин дикої природи Європи“.

Ось лише один аргумент авторів звіту: через зміну клімату, тобто через ґлобальне потепління, лещетарські курорти, розташовані на висотах, менше ніж 1500 метрів над рівнем моря, не мають довготривалої перспективи. А курорт „Свидовець“ саме такий.

Звіт також наголошує на сумнівній репутації головного бізнесмена, який стоїть за цим проєктом. Виявляється, то ніхто інший, як сумнозвісний Ігор Коломойський.

Отже, справа неминуче непрозора, темна. „Історія повторюється, – зазначає згаданий звіт, – знову змова і захоплення землі“.

ІСТОРІЯ

СКУМО спростував Павличка

Левко Хмельковський

З моменту заснування Світового конгресу (вільних) українців у 1967 році при СКУ традиційно існувала молодіжна комісія, яка у свій останній період називалася Конференція українських молодечих організацій (КУМО). У 2013 році КУМО припинила свою діяльність у зв'язку із заснуванням окремої організації – Світового конгресу українських молодіжних організацій (СКУМО). Відтак СКУМО є незалежною, неприбутковою та неполітичною громадською надбудовою української молоді, яка проживає за межами України. СКУМО входить до складу СКУ, має свого представника в Раді директорів СКУ.

Дослідник і популяризатор українського національно-визвольного руху ХХ ст., провідник СКУ в Україні у 2007-2009 роках Святослав Липовецький на Першому конгресі Світового конгресу українських молодіжних організацій (СКУМО), який відбувся в Тернополі в серпні 2013 року, у доповіді процитував вірш Дмитра Павличка „До молодих українців Нью-Йорка“, надрукований в газеті „Радянська Україна“.

Під Нью-Йорком табори військові,
Синьо-жовті мають прапори.
Як убити з кров'ю чи без крові
Вишкіл там ведуть професори.
Всі вони, майстри удара в спину,
Вішальники, ганстери, збуї,
В боротьбі за „вільну Україну“
Пропонують методи свої.
Той згадає, що найкраще газом
Отруїть людину, той петлю
В'яже так, аби повісить разом
І мене, і все, що я люблю.
Той ножем орудує, як матадор
бику похромлює хребта,
Той стріляє в мене з автомата,
Я – мішень, уявна їх мета...
Боже мій, а хто це їхні учні?
Хто вони, ці блідні юнаки?!
Чи вдихнули в них слова гадючні
Кравців, стецьки, маланюки?!
Дітваки діаспори гнилої,
Вислухайте поклики мої,-
Ваші вчителі – то не герої,
А звичайні вбивці й шахраї.
Виплюйте бандерівську блекоту,
Вимийте зі свого тіла їдь:
Не служіть ні гунові, ні готу,
А самі собі ви послужите...
Думайте, світи обнявши зором,
Розхиливши неба синій лен,
Щоб не падав на Україну сором
З ваших поанглішчених імен.
Гляньте ясно в сторону дідизни,
А як ні – вдихайте далі чадь -
Вас ганьба навіки в землю втисне
Разом з тими, що вбивати вчать!

С. Липовицький (уривки з доповіді): „Ці слова написав радянський поет Дмитро Павличко у 1977 році. Україна була частиною Радянського Союзу, а в діаспорі зростало покоління, яке було народжене поза своєю історичною Батьківщиною й не мало можливості пізнати Україну. В той час здавалися безперспективними мрії про незалежність. Однак те, що відбувалося в діаспорі, викликало занепокоєння радянської пропагандивної системи, яка десятками та сотнями тисяч тиражувала книги, статті та поезії, спрямовані на побороення „діаспорної України“.

Сьогодні Україна – незалежна. Дмитро Павличко – не лише автори-

тетний український поет, але й дипломат та Герой України. Табір під Нью-Йорком, про який згадується у вірші, далі існує, хоча має принципову відмінність: сьогодні тут таборує уже третє покоління, народжене в діаспорі. Коли у травні цього року я мав нагоду побувати на оселі Спілки української молоді в Еленвілі (поруч Нью-Йорка), то там відбувався уже 54-ий злет Юнацтва СКУ, в якому брало участь майже 500 дітей та юнацтва, які змагалися в інтелектуальних, мистецьких та спортивних змаганнях. (...)

Водночас виникає питання, а яка роль та завдання сучасного покоління молоді діаспори у світовому українстві?

Перше, ключове, на мою думку, завдання молоді, як і всього громадянства – утверджувати українство повсюдно, де поширені українці у світі. (...)

Найсильніша в історії України повоєнна еміграція запорукою своєї сили мала не лише релігійність, а й політичний елемент. Коли на початку 1990-их років Президент Кравчук зустрівся із Президентом США Річардом Ніксоном, то останній сказав, що є дві впливові громади в Америці – велика єврейська й кількісно мала українська. Нечисельна, але згуртована національна група стала потугою в наддержаві ХХ ст.

(...) Українська діаспора, а специфічно молодь, повинна продовжити ту функцію, яку вона найкраще виконувала останні 65 років: бути закордонними представниками України, а фактично дипломатичними місіями України у світі. На жаль, українська дипломатія не мала стільки успіхів на міжнародній арені, скільки мала діаспора. В радянські часи молодь, щоб заманіфестувати живучість України, потрапляла на шпальти світових ЗМІ завдяки штурмам радянських посольств, великим виступам під національними прапорами на Олімпійських іграх чи інших акціях. Попередній голова СКУ Аскольд Лозинський в студентські роки мав чотири арешти за українську справу – це була особиста ціна, яку хотів і мав заплатити молодий українець діаспори, представляючи поневолену Батьківщину.

Діаспора досі має достатній ідейний та політичний ресурс, щоб представляти Україну та національні інтереси в країнах поселень та на міжнародній арені.

Українська ідентичність та плекання українства, рівно ж як і представлення України в світі не можуть бути самоціллю.

Напевно, найпродуктивніше покоління молодих українців – це третя хвиля. Їм, завдяки впевненій щоденній праці, вдалося створити „Україну поза Україною“. Проте, про це покоління можна сказати, що їхня молодість була втрачена у визвольній боротьбі на рідних землях, в намаганні облаштуватися у вільному світі, не маючи коштів, знання іноземних мов, визнаних університетських дипломів. Проте вони створили цілий український світ.

Сьогодні молодь у діаспорі має інші виклики й якісно інші стартові умови. Важливо щоб цей потенціал був повноцінно використаний для добра України“.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Шановні керівники американської держави та волелюбний народ США!

Сполучені Штати Америки у сприйнятті більшості країн та народів світу є оплотом свободи, демократії й справедливості. Це – найпотужніша в економічному та військовому відношеннях держава. А після розвалу СРСР – ще і єдина наддержавна та світовий лідер. Тому погляди громадян і держави України під час російської агресії звернені саме до США в надії на підтримку, допомогу та надійний захист.

Україна стікає кров'ю, гинуть кращі наші сини й дочки, але наш народ відчайдушно бореться з переважним і жорстоким ворогом. Та ми волаємо про допомогу!

Українці безмежно вам вдячні за надану у цей скрутний для нас час фінансову та дипломатичну підтримку, гуманітарну допомогу, озброєння, боєприпаси тощо. Але цього виявилось недостатньо аби відкинути ворога з нашої землі.

8 липня стався безпрецедентний у воєнній практиці випадок. Російська федерація не лише вкотре піддала масованим ракетним обстрілам мирних мешканців та цивільну інфраструктуру, але й вдарила по найбільшій в Україні Національній дитячій

спеціалізованій лікарні „Охматдит“ в Києві, де щорічно проходять лікування до 18 тис. дітей.

В Україні зруйновано десятки тисяч будинків! Скільки ще будівель й українців має знищити Росія аби її диктатор постав перед міжнародним кримінальним судом або був просто ліквідований за злочини перед людяністю? Куди ж поділася славлена американська справедливість?

Як борець за незалежність України у ХХ столітті та дослідник історії українських земель звертаюся до вас аби врешті-решт закрити небо над Україною, надати нам достатньо засобів ППО й новітнього озброєння, щоб захистити мирне населення й завдати агресору нищівного удару.

Росія воює з цивілізованим світом на українській землі уже 11 рік. Хочеться вірити, що Америка залишається великою державою й окрім стурбованості й співчуття, здатна покарати Росію-агресора й захистити Україну – колиску світової цивілізації!

Ростислав Новоженець,
президент Благодійного фонду
„Україна-Русь“

Матері і дружини...

(Закінчення зі стор. 5)

керівник місцевого італійського „Карітасу“ Дон Стефано, який фінансово підтримує цей проект.

Українки побували в духовному Центрі підтримки для вдов, де сестри-монахині протягом 100 років допомагають італійським жінкам, що втратили рідних в різні роки війни.

Незабутніми стали зустрічі з представниками влади, благодійниками,

журналістами, ознайомлення з італійською культурою і кухнею, екскурсії старовинними палацами, замками та музеями. Під час Літургії в історичних храмах італійці з українцями об'єдналися у спільній молитві за мир в Україні.

На прощання українки приготували для італійців смачну українську вечерю, щоб подякувати їм за щирі підтримку та солідарність з Україною в часі війни. Поїздку до Італії організувала асоціація „Покрова“ та її керівник Олег Сагайдак.

Власники електроенергії

(Закінчення зі стор. 3)

Ахметова підтримували сепаратистів на Донбасі. І ось такій особі надано право приватизувати частину стратегічної галузі українського енергоринок – у його власності знаходиться близько 20 відс. всіх обленерго, саме стільки, скільки у власності держави.

Д. Шмигаль на посаді голови уряду запам'ятався тим, що 6 березня 2020 року з трибуни Верховної Ради України заявив: „Питання подавання води в окупований Крим – це не питання торгівлі з окупантом, це не питання якогось бізнесу, це питання гуманітарної відповідальності перед людьми, які живуть в Криму. Неподання туди води призведе до гуманітарної катастрофи... Там живуть українці, ми не перекриємо воду для українців“. За цією логікою можна припустити, що Д. Шмигаль робить усе, аби й нині на окупованій території йшла українська електроенергія, адже там також живуть українці. А те, що уряд Д. Шмигалья деякий час, на тлі внутрішнього дефіциту електроенергії, тишком нишком допускав експорт електроенергії в Словаччину, Румунію та Угорщину,

мовляв, контракти потрібно виконувати – свідчення визнання другосортними інтересів українських громадян.

У травні 2020 року, не без втручання згаданого Д. Шмигалья, за рішенням Міністерства до історично низького рівня впало виробництво електроенергії на АЕС. Зрозуміло, що цю прогалину тут же було компенсовано дорожчою електроенергією з ТЕС та ТЕЦ, значною частиною яких володіє Р. Ахметов. З приводу обмеження виробництва електроенергії атомними електростанціями ДБР навіть розпочинало досудове розслідування.

І в підсумку – те, що, зокрема, припинила свою діяльність Бурштинська ТЕС часом не є наслідком змови у трикутнику окупант – влада – бізнес? Адже наші міжнародні союзники дуже швидко нададуть Україні фінансову і технічну допомогу для відбудови станції. Ця допомога трансфером опиниться в руках Р. Ахметова. Він з часом у Бурштині побудує нову сучасну екологічно чисту і конкурентоспроможну теплотанцію й ще додатково збагатиться на грантах чи інвестиціях. Але на шляху до зміцнення позицій Р. Ахметова страждатиме український народ.

Книга здобула світ

Книга Аделі Григорука („Рука різця не випускала: творчий портрет Василя Кабіна“. Косів. „Писаний камінь“, 2022) представила творчу постать В. Кабіна, підкреслила його надзвичайне значення у формуванні національної художньої спадщини і викликала велике зацікавлення у світі, визнана найкращою книгою року в конкурсі „Найкраща книга Прикарпаття-2022“ і відзначена престижною Стефаниківською премією. Про неї схвально відгукнулися в столиці Національний музей українського народного декоративного мистецтва, Національний музей народної архітектури та побуту України, Львівський музей етнографії та художнього промислу, Буковинський центр культури і мистецтва в Чернівцях та інші. Директор Буковинського центру культури і мистецтва проф. Микола Шкрібляк, зокрема, зазначив, що „це унікальне видання буде доступне всім шанувальникам високих надбань народної культури“.

Наукова працівниця Національного музею народної архітектури та побуту України Інна Кукліна повідомила, що книга А. Григорука користується увагою серед наукового персоналу.

Отже, книгу читають, вона виконує свою основну функцію.

Дослідження А. Григорука пододало кордони України і надійшло у фонди національних бібліотек Польщі, Франції, Австрії. „З повагою і захопленням наукові співробітники Колекції папірусів у палаці Гофбург у Відні взяли цей дарунок і засвідчили офіційним документом“, – пише у своїй статті, опублікованій у газеті „Гуцульський край“ 3 травня народний артист України, композитор Остап Гавриш, який передав видання Австрійській національній бібліотеці.

Дізналися про талановитого мистця-різьбяра із Косова й на американському континенті – книжка А. Григорука увійшла до бібліотечних фондів Українського інституту сучасного мистецтва, Українського музею у Нью-Йорку, Гарвардського університету. В листі до авторки Ольга Алек-

Остап Гавриш (зліва) передає видання Австрійській національній бібліотеці.

сич, архівіст-бібліограф, пише:

„Від імені бібліотеки Українського наукового інституту при Гарвардському університеті дозволяю висловити Вам вдячність за подаровану книгу про життя та творчість відомого майстра різьблення. Цей подарунок є важливим внеском до української колекції книг Гарвардського університету та джерелом ознайомлення з творчістю мистця Василя Кабіна“.

Завдяки творчому портрету визначного майстра, авторкою якого є А. Григорука, ширитиметься слава про унікальні творчі надбання українського народу і, зокрема, здобутки Косівської школи дереворізьблення, яскравим представником якої є В. Кабин.

Роман Стеф'юк,
директор Косівського фахового коледжу прикладного та декоративного мистецтва

Приватна війна...

(Закінчення зі стор. 2)

ку було „недоцільно“.

„Мікрорайон „Канал“, в який ворог зайшов, утримувати було недоцільно. Адже це загрожувало життю і здоров'ю військовослужбовців. Позиції наших захисників було зруйновано. Тому було прийняте командуванням рішення щодо відходу на більш захищені та підготовлені позиції. Проте й там окупанти не припиняють проводити активні бойові дії.“

Протягом 3 липня в районі Часового Яру було зафіксовано 238 обстрілів з усіх видів озброєння. Більша частина ворожих атак приходить на південну частину населеного пункту. По всьому напрямку було проведено ворогом 34 штурми, протягом ранку 4 липня – два штурми на Часів Яр. Також російська авіація минулої доби завдала 16 авіоударів, скинувши 22

керовані бомби по Часовому Яру“.

Того ж дня у DeepState розповіли, що ворог буквально стер мікрорайон „Канал“ у Часовому Яру, тому відхід з ділянки є логічним, проте важким рішенням.

Критика М. Безуглої на адресу головнокомандувача Олександра Сирського є її особистою точкою зору і не відображає думок фракції або комітету. Про це в сказав голова Верховної Ради Руслан Стефанчук.

Він пояснив, що позицію парламенту може представляти винятково парламент та його голова. Позицію комітету може представляти рішення комітету або його голова, фракції – її рішення або її голова.

„Ніхто ні з цих осіб, ні з цих органів таких позицій стосовно Верховного головнокомандувача, Головнокомандувача, армії в цілому не висловлював. Тому я переконаний, що це особиста позиція народної депутатки“.

„Фокус“, LB.ua

Вероніка Замрига
студентка другого
курсу програми
«Етика-Політика-
Економіка»
стипендіатка імені
Андрія Галича
(Svitla Systems)

Роксолана Рудик
студентка третього
курсу Школи
Права УКУ
стипендіатка імені
Андрія Галича
(Svitla Systems)

Владислав Іванісов
студент другого
курсу програми
«Етика-Політика-
Економіка»
стипендіат імені
Андрія Галича
(Svitla Systems)

Поки їхні батьки борються за те, щоб Україна була вільною, Ви можете допомогти приготувати студентів до відновлення рідної країни і провідництва задля кращого і процвітаючого майбутнього.

Освічені, натхнені та енергійні молоді люди будуть провідною силою для позитивних змін в Україні. Освіта в Українському Католицькому Університеті є орієнтована на цінності і формує людей, які працюватимуть над зціленням та відбудовою своєї країни.

Допоможіть нам підтримати ще більше таких студентів як Вероніка, Роксолана та Владислав, склавши Вашу пожертву на стипендію сьогодні!

**ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ ТА СКЛАДІТЬ
ПОЖЕРТВУ ЗА ЦИМ ПОСИЛАННЯМ:
[UCUFUNDATION.ORG/2024-2025-
SCHOLARSHIP-CAMPAIGN](https://ucufoundation.org/2024-2025-scholarship-campaign)**

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Гурт „Project Q” на Союзівці

Гурт „Project Q” на Союзівці.

Аскольд Лозинський

У горах Шавангунк у штаті Нью-Йорк розкинувся маленький шматочок України, відомий як легендарна Союзівка, одна з перлин української діаспори в Америці. Понад 75 років вона є ареною українського культурного зростання, зокрема, коли українська культура та її діячі були репре-

совані в самій Україні в межах Російської радянської імперії. Можна зауважити, що й тепер, під час війни, мало що змінилося. Коли Росія окупує шматок України, вона, крім розстрілів мирного населення, викрадання дітей, спалює українські книги та знищує артефакти. Росій-

(Закінчення на стор. 11)

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

ВПЕРШЕ КУПУЄТЕ БУДИНОК?

Відсоткові ставки від:

5.755% APR*

*на кредити з фіксованою ставкою

10% ПЕРШИЙ ВНЕСОК—No PMI

NYC—KERHONKSON—UNIONDALE—ASTORIA—LINDENHURST

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

*APR as of 1/12/2024 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. Must be 1-2 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

„Довбуш“ на мальовничій Косівщині

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – У червні Олесь Санін – український кінорежисер, актор, оператор, продюсер, музикант, відвідав Косів, щоб розповісти, як знімався фільм „Довбуш“.

Глядачі зібралися у Центрі карпатської культури, подивилися фільм і спілкувалися з О. Саніном.

Для медичної роти 10-ої бригади зібрали 29 тис. грн, з яких за 13,500 грн придбали сорочки з авторським написом від Олексія Бондаренка.

З червня викладачі та студенти Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва і фахового коледжу потрапили за лаштунки кінопроекту. На великих стендах були відтворені сцени зйомок фільму „Довбуш“, що дало можливість глядачам поринути в атмосферу епохи, віддаленої на 400 років назад в час опришківського руху і зануритись в глибину розповіді режисера про те, як проходили зйомки фільму,

Відтворені сцени та епізоди зйомок фільму на стендах. (Фото: Марія Порох)

яким глядачі побачать легендарного Олексу Довбуша та інші таємниці кінострічки.

Слухачів захопила розповідь про багатолітню підготовчу роботу для детального опрацювання історичних подій та фактів, пов'язаних із постаттю Довбуша, ідею створення кінострічки, вибір акторів та локацій, репетиції, зйомки, монтаж, мову та музику, про сотні ескізів та тисячу проб.

Пригодницько-історичний фільм „Довбуш“ – один з наймасштабніших та найдорожчих фільмів в Україні, бюджет якого склав близько 120 млн грн, 65 млн з яких надала держава. Його почали знімати в 2018 році,

але через пандемію, війну (понад 50 учасників знімальної групи перебувають нині на фронті, є й втрати) фільм вийшов у світ в 2023 році.

Покази відбувалися в різних містах України, а також в Німеччині, Чехії, Словаччині, Литві, Естонії, Латвії та Кореї. Першими глядачами стали військові 68-ої окремої егерської бригади ім. Олекси Довбуша, до яких 16 серпня 2023 року приїхали режисер та продюсер, і в напівзруйнованій школі показали фільм про ватажка опришків.

Історичною базою для кінокартини стали роботи Володимира Винниченка, документи з Центрального державного історичного архіву

України у Львові, Кракова та Івано-Франківського музею Олекси Довбуша, заснованого академіком Володимиром Грабовецьким.

Фільм „Довбуш“ – це 108 знімальних днів на високогір'ї Карпат, команда з 3,000 людей, залучення 500 людей для масових сцен та масштабне відтворення життя і побуту XVIII ст., 80 професійних каскадерів, команди піротехніків та історичних реконструкторів. Спеціально для фільму пошито понад 1,000 костюмів, над якими працювали 300 майстрів одягу, сконструйовано унікальні карети. До виробництва залучили також професіоналів-партнерів із Польщі, США й Канади.

У музеї „Лемківське село“

Михайло Михайлинин

МОНАСТИРИСЬКА, Тернопільська область. – У Музейному комплексі „Лемківське село“ урочисто відкрили нове відділення Світової лемківської

Експозиція музею – українська лемківська родина.

діяспори ім. Юліяна Тарновича – відомого історика і журналіста, великого патріота і відданого сина Лемківщини. Лемківські спільноти з України та світу зустрілися разом, щоб показати неповторну лемківську культуру, історичні надбання предків.

Директорка музею Віра Дудар сказала, що для України це – визначна подія, адже видатні лемки Максим Маслей з Канади та Владек Максимович зі США передали для українського музею свої мистецькі колекції. Музей лемківської спадщини з Торонто передав картини відомих лемківських мистців Ю. Тарновича, Омеляна Мазурика, Дмитра Солинки, унікальні предмети домашнього вжитку, автентичний одяг та інші реліквії. Загалом, це – 283 музейні предмети.

Під час свята звучали відеопривітання від Посла Канади в Україні Наталки Цмоць, голови Світової федерації українських лемківських об'єднань Марка Гованського зі США та інших міжнародних організацій.

Лемків прийшов привітати депутата обласної ради, заслужений

Під час відкриття відділення Світової лемківської діяспори.

артист України Володимир Вермінський, який поділився зворушливою історією своєї родини, як дідуся з бабусею і трьома маленькими дітьми у 1946 році вивезли з рідної хати в товарному вагоні під час операції „Вісла“. На своїх благодійних концертах співак і композитор В. Вермінський зібрав 205 тис. грн на дрони для 80-ої окремої десантно-штурмової бригади ЗСУ.

Лемківські твори та українські народні пісні виконували заслужений артист України Дмитро Губ'як та зразковий дитячий ансамбль „Гречні фраїрки“. Голова Всеукраїнського товариства „Лемківщина“ Оксана Данилів подякувала лемкам зі світу за культурні надбання та продовження традицій лемківського роду.

Візита Президента...

(Закінчення зі стор. 1)

і волонтерську допомогу українським воїнам з боку громади.

У Вашингтоні В. Зеленський мав зустрічі з Президентом США Джоозефом Байденом, лідерами більшості та меншості в обох палатах Конгресу.

„Сподіваємося, що політика США щодо підтримки України після виборів не зміниться“, – сказав В. Зеленський під час відвідування Президентського фонду та Інституту Рональда Рейгана, відповідаючи на запитання ведучого телеканалу Fox News Брета Баєра. „Усе залежить лише від рішення американського народу, а не від однієї людини. Путін

Володимир та Олена Зеленські вшанували пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

завжди розраховує на те, щоб роз'єднати світ, роз'єднати США, роз'єднати країни Європи. Він боїться єдності“, – зазначив В. Зеленський.

Президент подякував за посилення протиповітряної оборони України п'ятьма додатковими системами „Patriot“. Він зазначив, що Україна потребує далекобійної зброї та дозволу бити нею по аеродромах на території РФ, звідки злітають літаки, що постійно запускають керовані авіобомби по Україні.

„Росія використовує 300 бойових літаків проти України. Нам потрібно щонайменше 128 літаків, щоб протистояти їм, і ці цифри відомі партнерам“, – наголосив Президент.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Державні землі...

(Закінчення зі стор. 3)

Як це працює? Для доступу до землі потрібна контролі над держпідприємством НААН, тобто над директором, але його призначає та звільняє керівний апарат НААН. Отже, для отримання контролю „інвестор-куратор“ має увійти в зговір з керівництвом академії. За словами директора одного з господарств НААН, для цього зазвичай використовується аргумент сили.

Як „інвестор“ входить? Щодо президента НААН порушується кримінальна справа, через яку на нього тиснуть, знімають директора потрібного підприємства і ставлять керівника-„інвестора“. Він неофіційно залучає туди певні кошти, а при зборі врожаю їх примножує. Потім більшу частину врожаю так само неофіційно забирає і заганає підприємство в борги. Потім подає на підприємство в суд, щоб далі з ним співпрацювати і його контролювати. Ставлення-директор буде занижувати врожайність державного підприємства та фіксувати збитки. Середній „цінник“ за можливість обробляти державні землі із системи НААН становить 100-150 дол. за гектар.

За оцінками одного з посадовців в уряді, керівництво НААН контролює 30-35 відс. господарств. Інші підприємства мають „кураторів“, які використовують землю на свій розсуд і діляться з НААН корупційною рентою.

У більшості випадків намагаються влізти народні депутати, правоохоронці, починаючи з СБУ і закінчуючи Нацполіцією. Часто вони лише „гвинтики“ для депутатів. Лізуть усі, хто може якось тиснути на президента НААН, на президію.

Керівники державних підприємств несуть персональну відповідальність і „підвісити“ їх можуть і керівники НААН, і правоохоронці.

Щоб збагачуватися на землях НААН, ними можна не володіти. Однак деяким далекоглядним „інвесторам“ цього було замало і вони виводили ділянки в приватну власність. Дві такі публічні справи наразі розслідує НАБУ.

Перша історія стосується виведення майже 1 тис. га землі дослідницького господарства НААН „Дмитрівка“ на Київщині. У результаті сумнівних операцій ці площі у 2018-2019 роках відійшли агрокомпанії „Світанок“ Тетяни Засухи – колишньої депутатки від Партії регіонів.

Друга історія – про заволодіння 2,500 га на Сумщині. Одним з фігурантів справи є колишній аграрний міністер Микола Сольський. За даними НАБУ, в обох випадках використовувалася схема безкоштовної приватизації земель за сприяння Держгеокадастру.

„Багато землі, яка обліковується в НААН, і частина тієї, яку „злили“ Фонду держмайна, це – „пустушки“. Академія приховує цю інформацію. Ми, директори господарств, не можемо списати цю землю. Вона в нас числиться на балансі, а використовує її інший бізнес з документами на право власності. Держгеокадастр за ці роки багато „попиляв“, – наголошує керівник одного з господарств НААН. За його оцінками, до 100 тис. га, що перебувають у користуванні академіків, держава вже втратила.

„Фактами незаконного вилучення та безпідставного передавання

земель підприємств та установ відання НААН займаються правоохоронні органи. Після ухвалення остаточних судових рішень можна буде поррахувати точну площу спірних земельних ділянок“, – зазначається в письмовій відповіді президента НААН Ярослава Гадзала.

Під час одного із засідань згаданої ТСК, яка мала розслідувати діяльність НААН, заступник голови Держгеокадастру Ярослав Штикер повідомив депутатам, що в земельний кадастр не внесені дані щодо 38 тис. га земель Нацакадемії. Основні причини відсутності даних – вилучення, припинення права постійного користування і, ймовірно, безпідставна передача органами місцевого самоврядування та виконавчої влади частини ділянки.

„Під столом стояв пакет. Я навіть не знав, що в тому пакеті, мені навіть не цікаво це було. І те, що там гроші, я побачив, коли почав перераховувати їх“, – так народний депутат з фракції „Слуга народу“ Анатолій Гунько під час обрання йому запобіжного заходу у ВАКС намагався пояснити природу ймовірного хабаря, який перебував біля його ніг у момент затримання співробітниками НАБУ та СБУ.

Саме за ініціативи А. Гунька наприкінці 2022 року у Верховній Раді була створена тимчасова слідча комісія з питань розслідування фактів корупції в НААН. Він же її очолив, але працювала вона недовго. У серпні 2023 року депутата затримали із згаданим пакетом з 85 тис. дол, який, як зазначає слідство, він отримав від „Агро-флор 2019“.

За версією слідства, народний депутат запропонував компанії взяти в оренду 1,700 гектарів державної землі господарства НААН „Тучинське“ у Рівненській області. З матеріалів справи відомо, що він пообіцяв призначити свого керівника, а той мав укласти договір з агрофірмою для „легалізації“ обробки держземель – договір про надання послуг або про поставку сільгосппродукції.

З матеріалів судової справи виходить, що загальна сума хабаря Гунькові становила 221 тис. дол. – 50 дол. за га у вигляді авансу перед обробітком ріллі (85 тис. дол. за 1,700 га), решта – 80 дол. за га – після збору врожаю. Отримані гроші, як пояснював А. Гунько, будуть розділені між ним, президентом НААН, співробітниками Нацполіції та головою Рівненської облдержадміністрації.

Подібні схеми він застосовував і на інших державних підприємствах з відання академії у Черкаській, Вінницькій та Чернігівській областях.

Загалом надання землі академіків у тінюву оренду – популярна на ринку послуга. Вільну землю в Україні, особливо в єдиних масивах, важко знайти, тож завжди є попит від агрофірм, які мають технічний ресурс для її обробки.

У липні 2023 року СБУ прийшла з обшуками до чинного президента академії Я. Гадзала. Причина – підозра в передачі 150 тис. га земель академії в обробіток приватним особам, а це – третина зембанку НААН на той момент. За оцінкою СБУ, такі схеми могли приносити її учасникам до 20 млн дол. прибутку на рік. Тобто середня „ціна“ одного гектара могла становити близько 130 дол.

Проте продовження у вигляді порушених справ ця історія, схоже, не отримала. Принаймні, знайти їх у

публічному доступі журналістам не вдалося. У Єдиному реєстрі судових рішень ЕП знайшла два кримінальні провадження, в яких як підозрюваний та обвинувачений фігурував Я. Гадзало. Обидва стосуються можливого надання неправомірної вигоди на користь чинного президента НААН. Проте вина Я. Гадзала не була доведена у жодній справі. Їх об'єднали, а потім закрили через недотримання правоохоронцями строків передачі обвинувальних актів до суду.

А що з наукою? Основна робота

Світ засуджує...

(Закінчення зі стор. 1)

„Ми сумуємо за жертвами ракетної атаки Росії на Київ і Україну. Посольство сьогодні приспустило прапори. Ми допоможемо постраждалим та їхнім родинам. Дієву підтримку з Німеччини отримають передусім діти з „Охматдиту“, – написав Посол Німеччини в Україні Мартін Егер у соцмережі X.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг рішуче засудив ракетні атаки російських загартників проти мирних міст України, що спричинили численні жертви серед мирного населення, включаючи дітей.

Австрія запропонувала Україні прийняти на лікування пацієнтів київської дитячої лікарні „Охматдит“, пошкодженої російською ракетою. Про це повідомив Міністер охорони здоров'я Австрії Йоганнес Раух.11:51

Українська громада у США провела акцію протесту в центрі Чикаго після масованої російської ракетної атаки на українські міста та клініку „Охматдит“ у Києві 8 липня.

Під час акції активісти висловили протест проти російського терору та закликали до більшої військової підтримки України.

Активісти та небайдужі громадяни зібралися ввечері 8 липня перед російським посольством у Берліні на акцію під гаслом „Росія вбиває наших дітей!“.

Російський удар по Києву, Дніпру та Кривому Рогу в понеділок, через

Нацакадемії – селекція нових сортів рослин, порід тварин, випробування розробок, збереження бібліотеки сортів і порід для майбутніх досліджень.

НААН є структурою з невизначеним статусом, сама обирає керівництво і користується сотнями тисяч гектарів землі, які протягом останніх 10-20 років переважно генерували корупційну ренту для обраних.

Наразі достеменно невідомо, скільки землі залишиться в НААН, а скільки перейде в Фонд державного майна.

який постраждали десятки цивільних, включаючи в найбільшій дитячій лікарні „Охматдит“, викликав широкий осуд в міжнародній спільноті. Президент США Джо Байден назвав російський удар 8 липня „жахливим нагадуванням про російську жорстокість“.

Байден наголосив на тому, що допомога Україні є надзвичайно важливою. „Критично важливо, щоб світ продовжував підтримувати Україну в цей важливий момент і щоб ми не ігнорували російську агресію“, – сказав він.

„9 липня в столиці США почав роботу саміт НАТО. Союзники по НАТО плянують оголосити нові пакети допомоги Україні, щоб зміцнити протиповітряну оборону України та допомогти їй захистити свої міста та цивільних від російських ударів“, – запевнив Джо Байден.

До Вашингтона прибув Президент України Володимир Зеленський, який зустрінеться з Президентом Байденом.

„Сполучені Штати – разом з народом України“, – йдеться в заяві Білого дому.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш засудив російські удари й висловив співчуття сім'ям жертв. „Особливо шокують випадки, коли ракети влучили в Національну дитячу спеціалізовану лікарню „Охматдит“ у Києві, найбільший педіатричний заклад в Україні, та у ще один медичний заклад у Дніпровському районі столиці“, – зазначив він.

Радіо Свобода, Українформ

Українська громада у США проводить акцію протесту у центрі Чикаго. (Фото: Consulate General of Ukraine in Chicago)

ЮВІЛЕЇ

На честь Ольги Косач – Олени Пчілки

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 29 червня 1849 року народилася Ольга Косач – „королева-мати“, за словами доньки Лесі Українки.

Її досі не всі знають, що Олена Пчілка – це творчий псевдонім Ольги Косач, аристократки з міста Гадяч, рідної сестри Михайла Драгоманова і дружини впливового юриста Петра Косача, матері шістьох дітей. Виповнилося 175 років з дня її народження.

Так склалося, що ім'я Олени Пчілки більше відоме завдяки Лесі Українці. Про цю видатну особистість згадують найперше як про матір Лесі Українки. Але у свої часи вона була

видатнішою за свою знамениту доньку. У 30-річному віці Олена Пчілка стала відома як поетка, а в 37 вже мала першу збірку „Думки-мережанки“. Тоді ж долучилася до жіночого руху. Разом зі Михайлом Старицьким та Іваном Франком, а згодом і з Лесею Українкою взялася за реформування української мови. Саме Олені Пчілці, наприклад, належать звичні зараз, а колись неіснуючі слова „палкий“ і „променистий“. Всіма силами протистояла русифікації – не бажаючи віддавати дітей до зросійщеної школи, до певного віку вчила їх самотужки – музики, малювання, іноземних мов, риторики. На відкритті ще в часи російської імперії

пам'ятника Котляревському в Полтаві у 1903 році Олена Пчілка єдина демонстративно виступила українською мовою, попри царську заборону і ризик арешту.

У період з 1903 до 1913 року Олена Пчілка втратила старшого сина Михайла, чоловіка та старшу доньку Лесю. Жила в Гадячі, де організувала театр для дітей, писала дитячі п'єси, редагувала місцеву газету.

І вже в час радянської окупації – у 1920 році, під час святкування дня народження Тараса Шевченка у Гадяцькій гімназії, огорнула погруддя поета національним жовто-блакитним стягом! З 1925 року стала членкою-кореспондентом Всеукраїнської академії наук. Працювала в різних наукових комісіях аж до смерті у 1930 році. Фактично, статус академіка і поважний вік врятували Олену Пчілку від репресії за антибільшовицькі погляди. Похована у Києві на Байковому кладовищі поруч з чоловіком та донькою Лесею.

З нагоди 175-річчя видатної українки в Україні відбулася низка творчих заходів, присвячених Олені Пчілці. В Музеї видатних діячів української культури в столиці була представлена програма, присвячена маловідомим і абсолютно невідомим сторінкам творчості письменниці, про та її свідомий вибір служіння українській ідеї, про переклади з російської, польської, німецької й історичні свідчення, що збереглися у першодруці збірки „Українським дітям“. У програмі, підготовленою ведучою – лавреаткою премії ім.

Олена Пчілка-Косач

Олени Пчілки Іриною Щукіною слухачі відчували філософську глибину і драматизм рядків Олени Пчілки у поєднанні з музикою, їхню неймовірну співзвучність нашому сьогоденню. У виконанні студенток Анни Штепури і Адель Шурубури та заслуженої діячки мистецтв України Тамари Коваль вперше прозвучали три солоспіви Миколи Метнера з текстами Олени Пчілки, презентовано твір для юнацтва, який ніколи не друкувався – переспів з німецької відомого бестселера Вільгельма Буша, сповненого чорним гумором. Романтична наспівність поезії Олени Пчілки органічно злилася з мелодією всесвітньо відомої „Серенади“ Ф. Шуберта. А на завершення 5-річний хлопчик прочитав суголосні сьогоденню вірші Лесі Українки та її мами Олени Пчілки Косач під овації слухачів.

Авторка проєкту і ведуча ювілейного вечора Ірина Щукіна з юним читцем віршів Лесі Українки та її мами Олени Пчілки-Косач.

Гурт „Project Q“ ...

(Закінчення зі стор. 8)

ську мову нав'язують.

Союзівка була місцем для серйозних і навіть глибоких подій, таких як конгреси, з'їзди, зустрічі, обговорення структур українсько-американських громад, денні табори та майстерні, мистецькі виставки, спортивні змагання і, мабуть, найважливіше, тут є ігровий майданчик для молоді зі США і Канади. Багато хто навіть знайшов свою другу половинку на Союзівці, де гуляли багато весіль.

„Союзівка“ була подарунком укра-

їнським американським та канадським громадам від Українського народного союзу, братської інституції, найстарішої існуючої української організації в Америці, що передувала всім іншим, крім Церкви. Минав час, громада переживала злети і падіння, як і Союзівка. З новою імміграцією тепер вона сподівається на світліше майбутнє, ніж у кінці 1980-их і на початку 1990-их років.

Тож що нового на Союзівці? Ті, хто багато років тому знайшов свою другу половинку на Союзівці, тепер мають дітей і навіть онуків. Союзівка тепер стає майданчиком для тих дітей та онуків. Вона забезпечує

умови, простір і відповідний відпочинок. Візита до Союзівки – це візита в Україну сьогодні без необхідності перетинати кордон чи боятися сирен посеред ночі.

Нещодавно я став свідком досить захопливого напрямку відпочинку на Союзівці – суботнього вечора просто неба на танцмайданчику над басейном виступив новий і самобутній союзівський гурт „Project Q“. Склад гурту – Андрій, Володимир, Андрій, Павло, Роман та Максим. Ці хлопці грають сучасну українську музику, хоча я люблю українські народні пісні. Там також не було „Hey Jude“. Ці пісні написані сучасни-

ми українськими авторами пісень і виконуються українськими артистами по всій Україні. Вони розповідають історію сучасної України, включаючи лихоліття війни та героїзм українського народу.

Коли я привітав Андрія-старшого з ініціюванням цього проєкту, оскільки він найстарший і син відомого українського композитора авангардної музики, він сказав, що це об'єднані зусилля і робота ще триває. Тому я запрошую: приходьте на Союзівку та почуйте „Project Q“. Ви відчуєте силу і любов української пісні, а особливо її молодість, бадьорість і навіть зухвалість.

Ukrainian Sports Federation of U.S.A. and Canada («USCAK»)

Labor Day Tennis and Swimming Competition

Saturday, August 31, 2024

Soyuzivka Heritage Center, 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446

REGISTRATION DEADLINE - AUGUST 23, 2024

Sign-In 9:00 AM • Opening Ceremonies 9:30 AM

SWIMMING COMPETITION

Registration Fee - \$25

Contact: Taissa Bokalo

609-286-8699 • tbokalo@yahoo.com

TENNIS TOURNAMENT

Registration Fee: Youth - \$25; Men, Women, Seniors - \$50

Contact: Steve Sosiak

732-896-6725 • hsosiak@gmail.com

МИСТЕЦТВО

Український плякат здобуває світ

Людмила Островська

ЛАРНАКА, Кіпр. – З початком російського вторгнення українська художниця Олеся Драшкаба і громадська активістка Наталія Попович створили плятформу-магазин „Соняшник АРТ” („Sunseed ART”) для поширення, популяризації і продажу українського патріотичного воєнного плякату в Україні і за кордоном. Половину вартості з проданого виплачують авторам, тому покупці плякатів не просто мають мистецький твір, а ще й підтримують художників, які живуть і працюють в Україні та свідчать про війну через мову образів. Також 10 відс. йде на ЗСУ, у фонд „Повернись живим”.

„Логотип плятформи військового пляката – соняшникова зернина. Це символ, що став метафорою українського опору, відколи 24 лютого 2022 року до російського солдата у Генічеську підійшла жінка зі словами: „Ви прийшли на мою землю зі зброєю, ви окупанти. Покладіть хоч насіння в кишені, щоб потім соняшники з вас вирости”. Ця безстрашна фраза одразу стала метафорою українського опору. Ми мирні люди. Ми любимо, коли наші поля квітнуть, але наша лють не дасть спокійно ходити по українській землі тим, хто прийшов сюди з війною. Кожна насінинка символізує

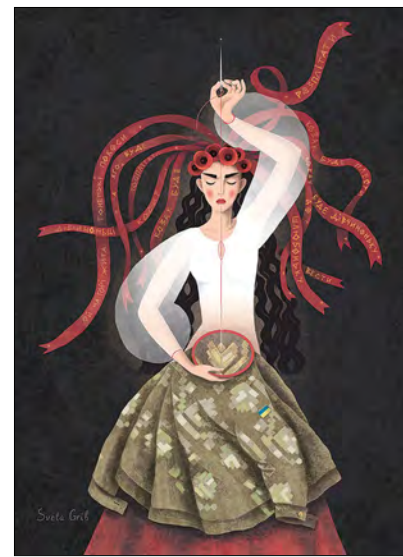
Олеся Драшкаба

Соломія Горобук. „Дівчина-воїн”

Олег Грищенко. „Будьмо!”

Світлана Гриб. „Вишивальниця”

Світлана Гриб. „Ласкаво просимо до нас на вогник”

Василь та Іван Костенки. „Україна сильна!”

Максим Паленко. „Маріупольська Катерина”

ролю кожної людини у національному супротиві. Наші плякати стали візуальним „голосом” протистояння і комунікації із суспільством. Ми віримо, що мистецтво – це теж зерно, яке проростає сьогодні й розквітне після нашої перемоги. Ми хочемо, щоб український арт ширився вільним світом, надихав і наближав нас усіх до спільної перемоги світла над темрявою”, – сказала О. Драшкаба.

Ми зустрілися ми з мисткинею на вернісажі в Українському соціально-культурному центрі „Обійми Сургу” на Кіпрі, де вона представляла виставку новітнього мистецтва України.

„Моя місія – бути амбасадоркою української культури, популяризувати українське мистецтво, бо впевнена, що мистецтво – це наш ґрунт і основа

нашої самоідентифікації, – почала розмову мисткиня. – Я давно носилася з думкою, що в Україні круте плякатне мистецтво, яке мало відоме за кордоном. Плякат – це ж дуже демократичний вид мистецтва, багатофункціональний. До війни я не працювала в плякаті. Але з 24 лютого я побачила, як мистці просто „рвали” соціальні мережі потужними, актуальними і творчо прекрасними постерами, швидко сформовуючи потужний культурний фронт України. Цей потік швидкої реакції, чіткої чистої емоції відобразив дух сьогодення та історичний контекст, в якому ми всі опинилися. Так український спротив надихав мистців, а мист-

(Закінчення на стор. 14)

Картинами допомагає на протези

Михайло Михайлинин

САМБІР, Львівська область. – Художник Павло Дідич малює природу українських Карпат, мальовничі краєвиди і старовинну архітектуру рідного міста Самбора, традиції Бойківщини. На його картинах – квітучий Шевченківський гай, політ лелек над карпатськими горами, покинута старенька хатина посеред розлогої пахучої липи, улюблена річка з чистою водою і став над очеретом.

У творі „Квітне верес в Карпатах” мистець зобразив яскравий килим квітів, стрункі сосни, ліс, гори, які зачаровують і спонукають берегти природу. Унікальна палітра кольорів передає барви кожної пори року. Скошена трава і уже складене в копички запашне сіно, дідусь на лавці, пташки, які збираються у вирій, безмежне українське небо, смерековий ліс, оповитий туманом, тихе надвечір'я, ранковий танок хмар, закінчення жнив, старовинна сільська церква передають на картинах частину великої і незалежної України, патріотичні почуття художника.

Картина П. Дідича „Дош під захід сонця” разом з творами інших українських художників була представлена у благодійному проєкті від Гене-

Картини художника Павла Дідича.

рального консульства Республіки Корея у Львові, щоб коштами від їх продажу допомогти у виготовленні високоякісних протезів українцям та воїнам, які втратили кінцівки через війну. Також його

патріотичні картини „Світло свободи” були на виставці у США, де зібрали грошову допомогу на придбання медичного обладнання для українських шпиталів.

ПОДОРОЖІ

Село Рай на Тернопіллі

Михайло Михайлинин

У мальовничому селі Рай, що знаходиться поблизу Бережан є унікальне місце. У величному парку із столітніми деревами окрасою є колишній палац родини графа Потоцького, який мав велику бібліотеку із старовинними рукописами, серед цінних екземплярів зібрання була Острозька біблія. Палац та бібліотеку відвідував Іван Франко. Пізніше тут був дитячий будинок, дім опіки для молодих людей з особливими потребами. Також у палаці отримали прихисток біженці, які постраждали від війни.

Зараз у цій старовинній споруді Сімон Гройтер із Швейцарії, Олена Смерека з Києва разом з психологами і народними майстринями проводять духовно-екологічний табір для переселенців з Маріуполя, Харкова, Херсона, Запоріжжя та інших міст.

У дендропарку ростуть вікові велетенські сосни, клен сріблястий, тюльпанове дерево, дуб червоний, модрина європейська, кедр сибір-

ський, каштани, акації і липи, лікарські рослини. На жаль, уже не шумить розлогим віттям богатирський дуб зі старовинною історією, під яким під час воєвничих походів відпочивав гетьман Богдан Хмельницький. Кажуть, що він був посаджений ще за княжих часів. Неподалік радують серце ставки з чистою і прохолодною водою, в літню спеку вабить до себе джерело з цілющою водою, яку щороку освячують на релігійне свято. Кажуть, що ця вода здатна оздоровляти, додавати сил і повертати молодість.

У 2017 році відбулося освячення та відкриття відреставрованих і оновлених природних водойм, греблі та частини парку. Односельців згуртував райвський майстер Михайло Куций, і вони своїми силами та важкою працею створили неповторну довколишню красу, місця для купання і відпочинку, казкові дерев'яні місточки та гойдалки. У ставок запустили карасів та цінну промислову рибу білий амур. Бережанський скульптор

Михайло Михайлинин з хворим Ігорем Мельниковим з Донецчини.

Краєвид Райвського парку. (Фото: Михайло Михайлинин)

Ігор Крук подарував для парку статую Русалки.

На жаль, не всі люди, які приходять сюди відпочивати, ставляться бережно до природи, вони залишають після себе сміття, розбивають пляшки, нищать дерева, псують поганими написами альтанку. Господарі парку, бережанці та мешканці села Рай повинні зберегти і примножити для майбутніх поколінь цю незвичайну природню перлину –

історичний Райвський парк, який є пам'яткою садово – паркового мистецтва державного значення.

Село Рай славиться патріотами і борцями за незалежність України. Райвчани вшановують пам'ять про уродженця села, провідного діяча ОУН, автора легендарного твору „Ідея і чин України“ Дмитра Мирона-Орлика. В селі встановлено пам'ятник визначному борцю за волю України.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страхування Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

НАШ АРХІВ:
www.svoboda-news.com

EFFECTIVE 05/15/2024

Let your retirement **BLOOM!**

LONG-TERM ANNUITIES		
5 YEAR	5.50%*	2 ND YEAR 5.00%
7 YEAR	5.75%*	2 ND YEAR 5.00%
9 YEAR	8.00%*	4.00%

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

4.00%*

* LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

NEW HIGHER RENEWAL RATE!

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)	
3-YEAR	5.00%
5-YEAR	5.00%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

Український плякат...

(Закінчення зі стор. 12)

ці надихали український спротив, зробивши історії нашої новітньої війни за незалежність опуклими, знаковими, іноді саркастичними, інколи метафоричними, іноді трагічними".

У Ларнаку на виставку мисткиня привезла 14 полотен із сотні робіт виставкової серії, об'єднаних метафорою „Жіноче обличчя війни“ („The Womanly Face of War“), яку вже бачили у Південно-Африканській республіці, Мексиці, Гватемалі, Данії, Швеції, на Кіпрі. Біля кожного плякату є QR-код з описом концепції українською та англійською мовами.

Плякат Олега Грищенка „Будьмо!“ розповідає про перші дні повномасштабного вторгнення Росії, коли звичайні українці не мали зброї, але зустрічали окупантів із саморобною зброєю – „коктейлем для Молотова“. Під час радянсько-фінської війни 1939-1940 років „коктейль“ був названий на честь голови уряду СРСР Молотова, для якого він призначався. В Україні „коктейль“ назвали на честь українського символу опору і змінили на „бандерівський смузі“.

Плякат „Червона нитка життя“, за словами авторки О. Драшкаби, засвідчує нашу віру, що нам вдасться цим символом життя залатати рани. Червоний – колір жіночої крові, що символізує зародження нового життя. І колір кровопролитних битв, вступаючи в які чоловіки відвойовують право жити на своїй землі і захищають свої сім'ї.

Плякат з промовистою назвою „Україна сильна“ братів Василя та Івана Костенків зображує Україну в образі сміливої жінки, яка символізує силу та витривалість народу. У її голові виділяється яскравий мак – символ загиблих в боротьбі за свободу та незалежність України. На одязі зображені могутні гори Карпати, що є символом стійкості та сили нації.

Також представлені роботи Світлани Гриб, Миколи Гончарова, Віктора Грудакова, Олега Грищенка, Олександра Ком'яхова, Асі Красільнікової, Максима Паленка, Андрія Єрмоленка та О. Драшкаби. Всього ж проект об'єднує понад 100 українських плякатистів.

Після вернісажу я попросила кураторку виставки розповісти про те, як сприймає світ твори художників, акцентовані на баченні української жінки в умовах війни.

„Я дуже вдячна за підтримку, яку надає Україні міжнародна спільнота.

Є розділи про військову, волонтерку, вагітну жінку, яка чекає, біженку, яка рятує своїх дітей, матір, яка чекає з війни, дружину, кохану. Це потужна прихована зброя, яку треба показувати в тих країнах, для яких ми не дуже зрозумілі. Скажімо, є плякат „Вишивальниця“. Наші дівчата вишивають військову форму піксьями, схожими на квіти. Це зараз більше ніж форма – це талісман, оберег. Або плякат з промовистою назвою „Віру в ЗСУ!“. За даними опитувань, понад 96 відс. українців довіряють ЗСУ. Хай світ знає про це. Після повітряних тривог, спалених будинків „Я в порядку“ звучить коротка відповідь на плякаті Анни Сарвіри. Адже ми боремося до кінця і не маємо права здаватися.

Наш проєкт підтримало Міністерство закордонних справ України, щоб українське мистецтво стало нашим потужним голосом в усіх куточках планети. Переконана, що український плякат і не тільки військовий, є дуже яскравим і потужним. Я хочу, щоб він став культурним явищем, бо такого поняття, як український плякат, ще немає у світі і ось ми над цим працюємо.

У ПАР ми співпрацювали з асоціацією українців. У Мехіко виставка відбулася завдяки Посольству України в Мексиці, Французькому культурному центру в Мехіко, Українському інституту, Фонду „Відродження“.

За допомоги Посольства США на Кіпрі ми зробили виставку просто неба у великих містах Нікосії, Ая-Напі, Лімасолі. У Мексиці була виставка на вулиці і частково всередині. У Стокгольмі виставка була повністю всередині. Такі культурні мистецькі десанти в інші країни допомагають просувати ідею України у світі.

Плякати насправді дуже красномовні.

На урочистому відкритті виставки в Мехіко почесні гості говорили, що місія цієї виставки – будувати мости солідарності через спільне переосмислення важливості свободи для реалізації жінки, обмежень і шрамів, які приносить в жіночу долю війна, як заклик до солідарності з людьми всього світу. Глядачі були здивовані великою кількістю жінок в українській армії. Є плякат „Жінка-воїн“. У супроводі йдеться про те, що зараз у ЗСУ понад 40 тис. жінок перебувають на військових посадах, понад 5 тис. з них в районах, де ведуться активні бойові дії. Нам треба, щоб світ не стомлювався від війни на нашій території, пам'ятав нас, допомагав і бачив війну нашими очима. Мистецтву це під силу“.

Україна та Польща...

(Закінчення зі стор. 1)

ворили оборонну співпрацю та потреби Сил оборони України, відзначили важливість інавгураційного Саміту миру, підписаної двосторонньої безпекової угоди та нового оборонного пакету Україні від Польщі.

Президент України та Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск 8 липня підписали Угоду про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Республікою Польща.

Загалом від початку повномасштабного російського вторгнення Польща надала Україні 44 військові пакети різних видів озброєння та боєприпасів на понад 4 млрд євро. Цього року Польща надасть ще декілька пакетів військової допомоги і, відповідно до угоди, зобов'язується продовжувати підтримувати Україну протягом 10 років дії документа. Польща розгляне можливість передачі Україні не менше як однієї додаткової ескадрильї МіГ-29 (щонайменше 14 винищувачів).

Документ уперше з-поміж уже підписаних двосторонніх безпекових угод передбачає можливість перехоплення ракет і дронів у повітряному

просторі України, випущених у напрямку Польщі.

Також уперше в безпековій угоді йдеться про створення „українського легіону“ – підготовку особового складу Сил безпеки і оборони України на території Польщі, приєднати до якого зможуть громадяни України, які тимчасово проживають у Польщі та інших державах.

Угода містить потужний блок щодо співробітництва в оборонній промисловості, зокрема розміщення виробництв польських оборонних компаній в Україні та вивчення додаткових можливостей спільного оборонного виробництва.

Документ підписаний на виконання Спільної декларації G7 про підтримку України, яку ухвалили у Вільнюсі 12 липня 2023 року.

Загалом Україна уклала вже 21 двосторонню безпекову угоду: із Великою Британією, Німеччиною, Францією, Данією, Канадою, Італією, Нідерландами, Фінляндією, Латвією, Еспанією, Бельгією, Португалією, Швецією, Ісландією, Норвегією, Японією, США, ЄС, Естонією, Литвою та Польщею.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Ювілейний саміт...

(Закінчення зі стор. 2)

зобов'язання, взяті Сполученими Штатами та Україною, пов'язані законом. Це те, на що Україна може розраховувати протягом 10 років у майбутньому“, – пояснив виданню високопосадовець адміністрації США.

Він також визнає, що отримати більше для України наразі політично складно. „Це не договір, ратифікований Сенатом, але за нинішніх умов отримати такий договір було б досить складно – існували б ризики неможливості надати Україні гарантії безпеки“, – додав чиновник.

Угода із США передбачає, що адміністрація тиснутиме на Конгрес, щоб забезпечити Україні стабільну фінансову та військову підтримку протягом десятиліття, повідомив заступник керівника Офісу президента України Ігор Жовква.

Бойові дії...

(Закінчення зі стор. 1)

вий комплекс Російської федерації.

Україна будує кращі дрони

КИЇВ. – Росіяни виготовляють багато дронів, але Україна будує краще. Оглядачі та аналітики відзначають низьку якість російських безпілотників порівняно із зібраними в Україні та пояснюють, чому попри те, що безпілотники росіян завдають нищівних ударів Україні, вона все ж має перевагу у „війні дронів“. Саме низька якість російського виробництва дозволяє Україні виграти війну безпілотників. У багатьох невеликих українських майстернях, які часто отримують фінансування від приват-

них і некомерційних донорів, розробка та виробництво БПЛА різноманітні та реагують на сигнали попиту. У Росії, навпаки, уряд монополізував виробництво безпілотників лише на кількох великих державних підприємствах, які пронизані кумівством.

Це явище у Росії сприяє корупції та шахрайству, а також сповільнює інновації.

Російські фахівці з дронів скаржаться на величезний список технічних помилок, тоді як в Україні, за їхніми словами, якісно працюють дрібні громадські організації та приватні гаражні майстерні. Водночас дрони – це нова світова гонитва озброєнь, а лідирують у ній наразі США, Китай та Росія. З 2022 по 2023 рік кількість патентів, поданих на технології, пов'язані з безпілотними літальними апаратами, зросла на 16 відс. У період між 2022 і 2024 роками Росія подала 342 таких патенти, Україна – лише 4 патенти. При цьому 82 відс. усіх патентів на дрони, поданих з 2015 року, походять від китайських компаній.

Укрінформ, Голос Америки

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

У Підволочиську...

(Закінчення зі стор. 4)

поранення в Бахмуті і тут лікується. Голова громади Віталій Дацко подякував гостям за співпрацю в часі війни.

В Підволочиській громаді пишуться воїнами – земляками, які боронять Україну від ворога. Місцеве відділення поліції за сумлінну службу отримало почесну відзнаку „Найкращий підрозділ поліції в Тернопільській області“. З бюджету селищної ради виділено 5 млн грн для допомоги військовим на фронті, також тут допомагають коштами на лікування пораненим захисникам, родинам загиблих воїнів. Завдяки українсько-американській програмі USAID DOBRE в Підволочиську створено „Простір економічного зростання“ для підтримки підприємців –

ветеранів війни і для розвитку відпочинкової зони на території парку.

Гордістю громади є патріот і доброчинець Руслан Пеняга. Разом з міжнародними організаціями, євангельськими церквами та благодійниками він відбудовує зруйновані будівлі на Херсонщині. Спільно з добровільною командою в складі 30 чоловік уже відбудували 75 будинків, зробили нові покрівлі, вікна і двері. Будівельники радіють, що з їхньою допомогою на деокуповані території повертаються жити люди. Також Руслан з волонтерами роздав понад 300 тонн гуманітарної допомоги, їжу біженцям зі сходу, які потерпіли від війни. Завдяки його старанням і жертовній праці вдалося зібрати з громадою 1,5 млн грн для ЗСУ і закупити 100 дронів-камікадзе. За постійну підтримку військових він отримав відзнаку від 3-ої окремої штурмової бригади ЗСУ.

Гості з Австралії в Підволочиську.

Пластова Фундація
ділиться сумною вісткою,
що 26-го червня 2024 року
відійшов у вічність
наш довголітній член

**св. п.
пл. сен.**

Богдан Кузишин, Ч.К.

Працюємо нашого Друга на Вічну Ватру з вдячністю
за 40 років служіння як директор і член проводу
Пластової Фундації для добра Пласту і Пластової Молоді.

В імені Пластової Фундації складаємо
родині Покійного та світовій Пластовій Громаді
найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

ПЛАСТ, ПЛАСТОВЕ ПЛЕМ'Я СІРОМАНЦІ

З ВЕЛИКИМ СУМОМ
повідомляє,
що відійшов на
ВІЧНУ ВАТРУ
наш дорогий друг

світлої пам'яті пл. сен. кер.

ЛЮБОМИР ТАРАС РОМАНКІВ

Третій НАЧАЛЬНИЙ ПЛАСТУН

Народився в Україні, у Жовкві, 17го квітня 1931

Помер 27го червня у Гакенсак, Н. Дж., США.

Любомир Романків був визначним і зразковим пластуном, якого кількакратно вибирали НАЧАЛЬНИМ ПЛАСТУНОМ для всіх пластунів світу. Він виконував різні провідні обов'язки від виховника до станичного (в Едмонтоні і Бостоні), очолював пластовий провід у світі (ГП Булаву і ГП Раду) і був символом єдності пластунів у світі. Він присвятив багато праці щоб розвинути Пласт в Україні (від 1991 р.) і був сталим добродієм різних пластових проєктів.

Він досягнув ступінь доктора наук із металургії (в університеті MIT) і довгий час працював у лабораторіях фірми IBM. Він був дуже успішним винахідником і заслуженим науковцем, автором 50 інтернаціональних патентів, 120 опублікованих винаходів, та автором і спів-автором кількох книжок і збірників; був відзначений багатьма технічними й науковими нагородами. Він був також почесним членом НТШ Америки, та членом Академії Інженерних Наук України.

2012 року Любомир Романків введений до Зали національної слави США.

Друзі Сіроманці в Америці, Україні, Польщі, Австрії, Аргентині, Канаді, складають свої найщиріші співчуття членам його рідні в Америці та в Україні.

"Тихо спи... без тривоги, з нами Бог!..."

Посмертні відправи відбулися в неділю 7-го липня 2024: у похоронному заведенні Петра Яреми, та похорон в понеділок 8-го липня, в церкві св. Юра, в Нью Йорку.

У різних країнах світу пластові станиці також плянують жалібні відправи в ці дні у липні, або у серпні у 40-ий День смерті св.п. Любомира Романкова.

Замість квітів, просимо складати пожертви на фонд Пластового шляху. Plastovy Shliakh, c/o Roman Bilynsky, 1756 Flintville Road, Delta, PA 17314-9163

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Позбавтесь хвилювання при оплаті за коледж, коли федеральної допомоги недостатньо

ОНЛАЙН І ПРОСТО

Знайдіть і порівняйте тарифи,
умови та графік платежів всього за
2 хвилини

БЕЗ КОМІСІЇ

Без комісії за заявку, схвалення чи
виплату

ГНУЧКІСТЬ

Виберіть один із 4 варіантів
погашення та надзвичайно гнучких
умов

Скануйте QR
для пошуку
студенської
позики

Скануйте QR
для отримання
додаткової
інформації

або зайдіть:

sumafcu.org/student-loans

Є питання? Зателефонуйте нам або надішліть SMS 914.220.4900
чи надішліть нам електронний лист на адресу memberservice@sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511

St. Petersburg, FL branch:
8950 9th St. North, Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

North Port, FL branch:
5400 S. Biscayne Dr., Suite A
North Port, FL 34287

Тел./SMS: 914.220.4900
www.sumafcu.org